

Enron
Stórveldi byggt á sandi



10

Íbúðalánasjóður
Pólítískt bitbein í hálsi hagkerfisins



12-13

Smásöluverslun
Aðlagast nýjum mörkuðum



22

Fleiri félög horfa á Pliva

Bandaríska samheitalyfjafyrirtækið Barr er sagt hafa lagt fram óbindandi tilboð í króatíska samheitalyfjafyrirtækið Pliva. Tilboðið, sem hljóðar upp á 2,1 milljarð Bandaríkjadala, jafnvirði rúmlega 152 milljarða íslenskra króna, er rúmlega 18 milljörðum krónum hærra en seinna tilboð Actavis í sama félag.

Róbert Wessman, forstjóri Actavis, segir nokkur fyrirtæki hafa sýnt Pliva áhuga eftir að Deutsche Bank tók að annast söluferli á Pliva og muni Actavis skoða hvort lagt verði fram hærra tilboð en það sem lagt var fram í apríllok, sem hljóðaði upp á 1,85 milljarða dala, jafnvirði 145 milljarða íslenskra króna. Jafnframt bendir hann á að vegna gengismismunar sé tilboð Actavis komið nálægt 2 milljörðum dala. „Þetta er í raun ekkert sem kemur okkur á óvart. Við munum ekki hækka tilboðið nema eitthvað komi út úr áreiðanleikakönnun sem gefi tilefni til þess,“ segir Róbert Wessman.

- jab

Íslenskir neytendur svartstýrnir

Fleiri íslenskir neytendur eru svartstýrnir á horfur í efnahagsmálum en bjartsýnir, samkvæmt væntingavísitölu Gallup. Væntingar mælast í fyrsta skipti undir hundrað stigum frá árinu 2001 og hafa ekki mælst lægri frá því í nóvember það ár.

Þrjátíu prósent neytenda telja ástandið gott en 27 prósent telja að það sé slæmt. 42 prósent neytenda telja að ástandið verði verra eftir sex mánuði, en einungis fjórtán prósent telja það fara batnandi.

Í Morgunkornum Glitnis kemur fram að væntingavísitalan hafi lækkað snarlega undanfarna þrjá mánuði. Það bendi sterklega til þess að nú hægi á hröðum vexti einkaneyslu og að á næstunni muni neysla dragast saman.

- jsk

FRÉTTIR VIKUNNAR

Cyntellec fyrst | Bandaríska líf-tæknifélagið Cyntellec verður að öllum líkindum fyrsta fyrirtækið til að skrá sig á hinn nýja iSEC-markað Kauphallar Íslands.

Glitnir kaupir | Glitnir hefur keypt sænska verðbréfafyrirtækið Fischer Partners fyrir 3,7 milljarða króna auk þess að taka yfir skuldir fyrir 425 milljónir króna.

Grandi tapar | HB Grandi skiladi 1.337 milljóna tapi á fyrsta ársfjórðungi samanborið við 763 milljóna króna hagnað árið áður.

FL fjárfestir | FL Group hefur keypt 5,07 prósent hlut í bresku tískuvörudejuni French Connection. Markaðsvirði hlutarins er um 1,4 milljarðar króna.



Skráningu frestað | Skráningu Ícelandair í Kauphöll Íslands verður að öllum líkindum frestað vegna erfiðra aðstæðna á hlutabréfamarkaði.

Dreifingin tryggð | 365 Media Scandinavia og Post Danmark hafa í sameiningu stofnað fyrirtæki sem mun sjá um dreifingu Nyhedsavisen.

Undir væntingum | Hagar, sem reka meðal annars Bónus og Hagkaup, högnuðust um tæpan milljarð á síðasta rekstrarári, sem er 300 milljónum króna lægri upphæð en árið áður.

Minni hagnaður | Fiskmarkaður Íslands hf. hagnaðist um 39,6 milljónir króna á fyrstu þremur mánuðum ársins, sem er tíu milljónum minni hagnaður en fyrir ári.

Stela fyrir milljarða

Fyrirtæki hér eru eins og í ríkjum Asíu og Austur-Evrópu hvað hugbúnaðarstuld varðar. Kallað er eftir hugarfarsbreytingu svo við komumst í flokk með Norðurlöndunum.

Óli Kristján Ármannsson
skrifar

Fimmtíu og sjö prósent alls hugbúnaðar sem settur er upp á tölvur í fyrirtækjum hér á landi eru illa fengin. Í nýrri könnun markaðsrannsóknar- og greiningarfyrirtækisins IDC kemur fram að söluandvirði ólöglegs hugbúnaðar sem hér er notaður í fyrirtækjum nemi 1,3 milljörðum króna á ári hverju, eða 18 milljónum bandaríkjadala. Könnun IDC var gerð að beiðni Business Software Alliance, en svo nefnist samstarfsvettvangur hugbúnaðarframleiðenda.

„Mig hefði ekki óráð fyrir því fyrir þremur árum að við værum svona aftarlega á merinni,“ segir Elvar Steinn Þorkelsson, framkvæmdastjóri Microsoft Íslandi. Niðurstöðurnar sýna að þrátt fyrir þróað hagkerfi og þjóðfélagsumgjörð stöndum við ekki jafnfætis hinum Norðurlöndunum, Þýskalandi, Bretlandi, Benelux-löndunum eða Bandaríkjunum en þar nemur hugbúnaðarþjófnaður fyrirtækja alls staðar undir 30 prósentum. Ísland, með 57 prósentin, er í flokki með löndum Asíu og Mið- og Austur-Evrópu.

Elvar segir að hér hafi ekki legið fyrir áður ábyggilegar tölvulegar upplýsingar um hugbúnaðarþjófnað. „En þarna er komin staðfesting á því sem okkur hefur grunað og líklegt að staðan hafi verið mun verri en við höldum þegar við fórum að vinna að þessum hugbúnaðarréttarmálum fyrir um þremur árum síðan.“ Elvar kallar eftir hugarfarsbreytingu hér og segir Microsoft Íslandi áfram munu vinna með fyrirtækjum landsins í að koma hugbúnaðarmálum þeirra í réttan farveg. Hann segir stefnt á að við verðum á röli með hinum Norðurlöndunum innan

þriggja ára. Til að af því geti orðið segir hann þó fleiri þurfa að koma að málum og vísar þar sérstaklega til stjórnvalda. Elvar segir margvísleg fordæmi um aðgerðir. Á Spáni fékk Microsoft skattayfirvöld með í átak og í Svíþjóð hafa verið birtir í fjölmiðlum listar yfir fyrirtæki sem sýnt hafa af sér mikinn sóðaskap í þessum málum. Hann segir Microsoft Íslandi þó engan áhuga hafa á að draga menn fyrir dómstóla. „Við viljum frekar vinna þetta með fyrirtækjunum,“ segir hann en neitar því þó ekki að í sumum tilvikum reyni á þolinmæðina. Þá segir hann aðgerðir fyrirtækisins ekki beinast gegn einstaklingum.

Stóran hluta þess vanda sem hér er við að etja rekur Elvar Steinn til sumra tæknimanna sem starfa við að setja upp hugbúnað og tölvur. Þeir hafi af misskilinni greiðasemi verið duglegir við að útvega viðskiptavinum ólöglega hugbúnaðarlykla til að spara tíma í uppsetningu og látið hjá líða að búa rétt um hnútana eftir á. Þá einbeiti þessir „partnerar“ Microsoft sér ef til vill um of að því að selja þjónustu sem rukkað er fyrir í tímavís, í stað þess að standa rétt að uppsetningu hugbúnaðar til að byrja með. „Þetta er orðinn þjónustumarkaður í stað hugbúnaðarmarkaðar,“ segir hann og bætir við að þegar upp sé staðið þá sé kunninn ábyrgur fyrir þeim hugbúnaði sem hann notar, ekki fyrirtækið sem setti búnaðinn upp.

Meðal þess sem Microsoft Íslandi hefur farið fram á er að þeir sem selja tölvur geri það ekki án þess að upp hafi verið sett á þeim stýrikerfi, eða sönnur færðar á að kaupandinn eigi löglegt eintak. Þá hefur verið gerð gangskör í að stöðva sölu á ólöglega uppsettum OEM hugbúnaði, en hann fá endursöluaðilar gegn því að selja hann ekki nema uppsettan á tölvur.

Ekki friðvænlegt í Straumi

Yfirtökunefnd mun skoða hvort yfirtökuskylda kunni að hafa myndast í Straumi-Burðarási eftir að félag Björgólfsfeðga og tengdir aðilar eignuðust meirihluta í Gretti, sem er einn stærsti hluthafinn í Straumi. Samson Global Holding, annað félag Björgólfsfeðga, heldur þessu til viðbótar utan um fimmtungshlut í Straumi.

Þetta eru hefðbundin vinnubrögð hjá nefndinni að kanna slíkt þegar aðilar nálgast yfirtökumörk en þau liggja við fjórutíu prósent eignarhlut.

Með þessum kaupum hefur staða stjórnarformannsins Björgólfs Thors Björgólfssonar styrkt innan Straums og ljóst að hann hefur myndað öflugt bandalag með Sundsmönnum sem eiga mann í stjórn Straums. Heimildarmenn telja

ólíklegt að friður skapist í bráð innan hluthafahóps Straums en Björgólfur Thor og Magnús Kristinnsson, varaformaður stjórnar, hafa eldað grátt silfur saman.

Jafnframt vaknar upp sú spurning hvort TM verði áfram skráð á markaði eftir að Sund seldi þriðjungshlut sinn til Blátjarnar, félags sem er að langmestu leyti í eigu Björgólfsfeðga og Sunds. Ekki er talið ólíklegt, samkvæmt heimildum Markaðarins, að áframhaldandi skráning félagsins, sem er eina tryggingafélagið á markaði, verði íhuguð gaumgæfilega eftir þessi viðskipti en hugur stjórnenda TM stendur til þess að vera áfram á markaði eins og komið hefur fram í fjölmiðlum hjá Óskari Magnússyni, forstjóra TM.

- epa

Örugg ávöxtun í þeirri mynt sem þér hentar

Peningabréf Landsbankans EUR, USD og GBP eru þrjú nýir sjóðir sem henta fjárfestum sem vilja fjárfesta til lengri eða skemmri tíma í viðkomandi mynt. Lágmarksfjárfestingartími er einn dagur og lágmarkskaup eru € 1.000, \$ 1.000 og £ 1.000. Markmið sjóðanna er að ná hærri ávöxtun en millibankamarkaður eða gjalddeyrreikningar. Enginn munur er á kaup- og sölugengi.

Peningabréf Landsbankans



Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is

Peningabréf ISK/EUR/USD/GBP eru fjárfestingarsjóðir í skilningu laga nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Sjóðirnir eru reknir af Landsvaka hf., rekstrarfélagi með starfsleyfi FME. Landsbankinn er vörsluadili sjóðanna. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir skv. lögnum heldur en verðbréfasjóðir. Um frekari upplýsingar um sjóðina, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðanna, vísast til útbóðslysingar og útdráttar úr útbóðslysingunni sem nálgast má í afgreiðslum Landsbankans auk upplýsinga á heimasíðu bankans, landsbanki.is.

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Actavis	0%	32%
Alfesca	9%	-3%
Atorka Group	0%	-14%
Bakkavör	2%	-4%
Dagsbrún	5%	-4%
FL Group	7%	1%
Flaga	4%	-13%
Glitnir	4%	0%
KB banki	4%	3%
Landsbankinn	6%	-12%
Marel	-1%	7%
Mosaic Fashions	1%	-12%
Straumur	7%	8%
Össur	5%	-4%

Miðað við gengi í Kauphöll á mánudaginn

Mikil erlend verðbréfa kaup

Kaup Íslendinga á erlendum verðbréfum námu 25,3 milljörðum króna í apríl samkvæmt tölum Seðlabankans. Það er rúmlega helming aukning frá apríl í fyrra. Þetta eru fjórðu mestu hlutabréfa kaup í einum mánuði frá upphafi mælinga árið 2004. Erlend verðbréfa kaup hafa verið mikil það sem af er ári. Lífeyrissjóðirnir hafa verið stórtækastir en hlutur innlánsstofnana og fyrirtækja hefur aukist.

Í Morgunkornum Glitnis er því spáð að samdráttur verði á fjárfestingu lífeyrissjóða í erlendum verðbréfum með lækkanði gengi krónunnar.

- jsk



Stuðningur við sparissjóðalög

Lúðvík Bergvinsson alþingismaður telur að mikill stuðningur sé í þinginu fyrir frumvarpi hans og Einars Odds Kristjánssonar um breytingar á lögum um fjármálafyrirtæki sem snúa að sparissjóðum. „Sparissjóðirnir eru hornsteinar í sínu samfélagi og það er fráleit hugmynd að afdrif þeirra verði þau að menn komist yfir verðmætin sem sparissjóðirnir eru á þann hátt sem mér sýnist þróunin vera.“

Þingmaðurinn er spurður hvort þeir líti til einhvers ákveðins sparissjóðs í þessum efnunum: „Við höfum horft á SPRON og

séð hvernig þróunin er, að menn vilji jafnvel breyta þeim í hlutafélög til þess að færa verðmæti sjóðanna, sem er sjálfseignarstofnun, yfir í bréfin.“

Lúðvík telur einnig mikilvægt að ef menn séu sammála um það að leggja sjóðina niður renni verðmæti sjóðanna til samfélaganna eins og til var stofnað í upphafi en ekki að fjárfestar komist yfir þá.

Vonast Lúðvík til að frumvarpið verði tekið til efnislegrar meðferðar á sumarþingi en það lá ekki ljóst fyrir þegar þinghald hófst að nýju í gær.

- eþa

Heritable Bank fær hærra lánshæfismat

Matsfyrirtækið Fitch hefur hækkað lánshæfiseinkunn Heritable Bank í Bretlandi úr C/D í C og segir horfur í starfsemi bankans stöðugar. Heritable Bank er dótturfélag Landsbankans.

Ástæðurnar sem Fitch gefur fyrir breyttu mati eru aukinn hagnaður bankans, góður vöxtur og dreifðari áhætta. Þá staðfesti fyrirtækið aðrar matseinkunnir bankans.

Heritable er tiltölulega smár banki á breskan mælikvarða en hefur vaxið hratt síðustu þrjú



SIGURJÓN ÁRNASON, BANKASTJÓRI LANDSBANKANS

ár. Bankinn var stofnaður árið 1877, en var keyptur að fullu af Landsbankanum árið 2000 og þá sem hluti af útrásarstefnu bankans.

- óká

Stórsameining undirbúin á norrænum laggjaldamarkaði

FlyMe á í viðræðum Sterling og fimm önnur flugfélög. SAS er ekki þar á meðal. Glitnir veitir FlyMe ráðgjöf.

Eggert Þór Aðalsteinsson
skrifar

Björn Olegård, stjórnarformaður FlyMe, segir að sænska laggjaldaflugfélagið eigi í viðræðum við sex evrópsk flugfélög um hugsanlegan samruna eða kaup. Hann staðfestir að stjórnendur FlyMe ræði við forsvarsmenn FL Group, eiganda Sterling, en þrálátur orðrómur er á kreiki að FlyMe og Sterling ætli í „öfuga“ yfirtöku. Það þýðir að minna félagið, FlyMe, taki yfir stærra félagið, Sterling, sem verði móðurfélag FlyMe. Þar með geta menn nýtt skráningu FlyMe, sem er skrásett í Stokkhólmi.

„Það eina sem við höfum fast í hendi er samningur um kaup á Lithuanian Airlines en áreiðanleikakönnun stendur enn yfir,“ segir Björn. „Ég get sagt þér að við eigum í viðræðum við alla nema þriggja stafa félagið, sem byrjar á stafnum s og endar á s,“ bætir hann við hlæjandi og vísar þar til SAS.

Ef FlyMe og Sterling renna saman verður FL Group, sem keypti Sterling í fyrra fyrir fimmtán milljarða króna, langstærsti hluthafinn en Fons, félag Pálma Haraldssonar og Jóhannesar Kristinssonar, sem á fimmtungshlut í FlyMe, næsttærst. Fjölmargir íslenskir aðilar eiga einnig hlutabréf í FlyMe, þar á meðal Straumur-Burðarás.



Samkvæmt heimildum Markaðarins er jafnvel talið mögulegt að laggjaldaflugfélagið FlyNordic, dótturfélag Finnair, sameinist FlyMe, og hugsanlega Sterling, en það hefur ekki fengist staðfest. Á dögnum tilkynnti Sterling að félagið ætli sér að hætta öllu flugi til Finnlands. Ekki er útilok að stjórnendur FlyMe hafi rætt við eigendur Norwegian, sem er norskt laggjaldaflugfélag.

Björn bendir á að allt stefni í mikla fækkun evrópskra laggjaldaflugfélaga þar sem mestu skipti að stækka til að halda tilkostnaði niðri og ræða allir við alla. Í nóvember á síðasta ári mörkuðu stjórnendur FlyMe þá stefnu að taka þátt í þessum slag auk þess sem félagið hefur vaxið hratt með innri vexti. FlyMe hefur fengið Glitni til liðs við sig til að leita fjárfestingartækifæra og hafa augun opin fyrir tilboðum í félagið sjálft.

Baugur vill HoF

Baugur hefur staðfest að félagið eigi í yfirtökuviðræðum við stjórn House of Fraser sem á og rekur 61 verslun í Bretlandi og á Írlandi. Markaðurinn hefur fullyrt, allt frá því að stjórnin tilkynnti í byrjun mánaðarins um viðræður sem gætu leitt til yfirtöku keðjunnar, að Baugur standi að baki viðræðunum.

„Viðræður eru á byrjunar-

stigi og það er alls ekki víst að til yfirtökutilboðs komi,“ segir í fréttatilkynningu frá Baugi, sem keypti í apríl 9,48 prósent hlut í House of Fraser. Komi til yfirtökunnar er ekki ólíklegt að Baugur þurfi að greiða á bilinu 145 til 150 pens fyrir hlutinn eða sem nemur 56 milljörðum íslenskra króna, að meðtöldum skuldum upp á 13,5 milljarða króna.

- hhs

Nýir hluthafar í ORF Líftækni

ORF Líftækni hf. hefur nýlega gengið frá samningum um sölu á hlutafé fyrir um 350 milljónir króna til tuttugu íslenskra aðila. Stærsti einstaki fjárfestirinn er Valiant Fjárfestingar ehf., dótturfélag Sunda ehf.

Stofnendur og lykilstarfsmenn ORF Líftækni verða áfram hluthafar og leiða daglegan

rekstur og þróunarstarf fyrir-tækisins.

ORF Líftækni er sprotafyrirtæki sem var stofnað árið 2000 og er leiðandi í beitingu plöntuerfðatækni til hagkvæmrar framleiðslu í plöntum á verðmætum sérvirkum próteinum fyrir lyfjapróun, rannsóknarstarfsemi, iðnað og landbúnað.

- jab

Næstmest verðbólga á Íslandi

Ísland er í öðru sæti á verðbólguhlusta OECD. Tyrkland vermir toppsætið.

Verðbólga á ársgrundvelli mældist 5,5 prósent á Íslandi fyrir tímabilið sem endaði í apríl 2006, samkvæmt nýjum tölum frá Efnahags- og framfarastofnun Evrópu (OECD). Er það talsvert yfir heildarverðbólgu í ríkjum OECD, sem reyndist 2,7 prósent.

Matarverð hækkaði um 6,2 prósent á Íslandi á tímabilinu sem var til skoðunar og eldsneytisverð um rúm ellefu prósent. Verð á öðrum nauðsynjavörum hækkaði um 4,7 prósentustig.

Tyrkland er eina land OECD þar sem meiri verðbólga mældist en á Íslandi, 10,4 prósent.

Slóvakía varð í þriðja sæti, þar mældist 4,5 prósent verðbólga.

Verðbólga í löndum evrunnar er 2,4 prósent. 3,5 prósent verðbólga mældist í Bandaríkjunum á tímabilinu og 0,4 prósent í Japan.

Landsframleiðsla jókst um tæpt prósent í ríkjum OECD á fyrsta fjórðungi ársins 2006. - jsk

Sérð þú tækifæri á vexti?



Tækifæri leynast allstaðar!

"Þegar þú hefur komið auga á atvinnutækifæri sem hentar þínum þörfum, getum við aðstoðað með sérsniðinni ráðgjöf í bland við persónulega þjónustu sem byggir á sérþekkingu okkar í fjármögnun atvinnutækja."

Sveinn Þórarinnsson
Ráðgjafi, fyrirtækjasvið

LÝSING

Fjármögnun í takt við þínar þarfir

Suðurlandsbraut 22
Glerárgötu 24-26
Sími 540 1500 Fax 540 1505
www.lysing.is

Örugg ávöxtun
í þeirri mynt
sem þér hentar

ISK

£

€

\$

Peningabréf
Landsbankans

Peningabréf Landsbankans EUR, USD og GBP eru þrjú nýir sjóðir sem henta fjárfestum sem vilja fjárfesta til lengri eða skemmri tíma í viðkomandi mynt. Með Peningabréfum er hægt að ávaxta lægri fjárhæðir í skemmri tíma en tíðkast á millibankamarkaði. Lágmarkskaup eru € 1.000, \$ 1.000 og £ 1.000 og lágmarks fjárfestingatími er einn dagur. Peningabréfin gefa jafnframt von um hærri ávöxtun en millibankamarkaður eða gjaldeyrisreikningar þar sem markmið sjóðanna er að ná hærri ávöxtun en ofangreindir fjárfestingarkostir. Ávöxtunarviðmið sjóðanna er þriggja mánaða LIBID vextir í hverri mynt. Enginn munur er á kaup- og sölu-gengi sjóðanna.

Peningabréf ISK/EUR/USD/GBP eru fjárfestingarsjóðir í skilningi laga nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Sjóðirnir eru reknir af Landsvaka hf., rekstrarfélagi með starfsleyfi FME. Landsbankinn er vörsluðili sjóðanna. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir skv. lögnum heldur en verðbréfasjóðir. Um frekari upplýsingar um sjóðina, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðanna, visast til útboðslýsingar og útdráttar úr útboðslýsingu sem nálgast má í afgreiðslum Landsbankans auk upplýsinga á heimasíðu bankans, landsbanki.is.



Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is

Ferðamenn kaupa skart á Íslandi

Það færast sífellt í aukana að sérsmíðaðir skartgripir séu meðal þess sem erlendir ferðamenn fjárfesti í á meðan á dvöl þeirra stendur hér á landi. Heimsmarkaðsverð á gulli er sem kunnugt er í hæstu hæðum og fór hæst í 725 dollara nú í maí úr 414 dollurum fyrir ári. Í gær kostaði únsan á heimsmarkaði 659,4 dollara, um 47.500 íslenskar krónur. Ása Gunnlaugsdóttir í Félagi íslenskra gullsmíða segir heimsmarkaðsverð á gulli vissulega spila inn í heildarverð skartgripa en aðrir þættir, eins

og launakostnaður, hafi meira að segja fyrir endanlegt verð vörunnar. Hún segir skartgripir á Íslandi tiltölulega ódýra. Hér sé ekki um neina fjöldaframléiðslu að ræða og því hafi skapast hefð fyrir því að hlutfallslega meira sé framleitt af sérsmíðuðu skarti hér en annars staðar. Ása segir algengt að erlendir ferðamenn kaupir sérsmíðaða skartgripir á Íslandi og þeim komi jafnan á óvart hversu ódýrt sé að kaupa skart hér, enda sé það ekki sú ímynd sem þeir hafi af landinu.



- hhs

Afkoma Haga undir væntingum

Söluhagnaður eigna forðar félaginu frá tapi. Framlegð lækkar.

Hagar, sem reka meðal annars Bónus og Hagkaup, högnuðust um tæpan milljarð á síðasta rekstrarári samanborið við 1,3 milljarða hagnað árið áður. Uppgjör félagsins er undir væntingum stjórnenda, sem benda á að verðstríð á matvörumarkaði hafi haft mikil áhrif á reksturinn og muni áfram setja mark sitt á hann. Meðalálagning lækkaði úr 33,1 prósent í 26,7 prósent.

Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA) var 1,6 milljarðar króna, sem var undir áætlunum, og dróst saman um

átta prósent. Velta Haga nam 58,4 milljörðum króna og jókst um 26,7 prósent milli ára.

Tveir milljarðar féllu til í söluhagnað vegna sölu á Skeljungi og norræna smásöluþyrirtækinu

VERÐSTRÍÐ HEFUR ÁHRIF Á AFKOMU HAGA		
	2005/06	2004/05
Meðalálagning *	26,70%	33,10%
Framlegð sem hlutfall af sölu	21,10%	24,90%

* Meðalálagning - sala/kostnaðarverð seldra vara

Trenor en söluhagnaður árið áður var 2,2 milljarðar króna.

Eignir Haga voru 27 milljarðar í lok febrúar og höfðu dregist saman um sjö milljarða milli ára þar sem Skeljungur fer úr bókum félagsins.

Hagar hafa einfaldað rekstur sinn og lagt áherslu á smásöluhagnaðinn á Íslandi. Félagið hefur sótt inn á sérvörumarkaðinn í miklum mæli og fest kaup á tíu sérvöruslunum í Kringlunni og Smáralind nýlega eins og Fréttablaðið hefur greint frá.

- eþa

Ísfélagið tvöfaldar hagnað milli ára

Skuldir félagsins lækkuðu um tvo milljarða

Ísfélag Vestmannaeyja hagnaðist um 1.261 milljón króna á síðasta ári samanborið við 635 milljóna króna hagnað árið 2004. Hagnaður af aðalstarfsemi var 651 milljón eftir skatta en óreglulegar tekjur skiluðu um 610 milljónum króna.

Heildarvelta Ísfélagsins jókst um sextán prósent á milli ára, fór úr 3,4 milljörðum í tæpa fjóra milljarða. Þótt umsvif félagsins hafi aukist á síðasta ári lækkaði framlegð vegna hás gengis krónunnar. Veiking krónunnar á þessu ári bætir hins vegar rekstrarskilvirði félagsins.

Eignir Ísfélagsins voru um 9,5



NÓTASKIPIÐ ANTARES Hagnaður Ísfélagsins var 1.261 milljón króna í fyrra og jókst umsvif félagsins.

milljarðar í árslok og lækkuðu um 669 milljónir króna en skuldir lækkuðu um tæpa tvo milljarða króna. Eigið fé var 3,7 milljarðar og eiginfjárlutfall 39 prósent.

- eþa

Alfesca leitar að tækifærum

Prenns konar kostir í stöðunni. Fuglaflensa hefur lítil áhrif haft á sölu. Innra virði Alfesca yfir markaðsvirði.

Eggert Þór Aðalsteinsson
skrifar

Alfesca horfir til þrenns konar kaupækifæra að sögn Jakobs Sigurðssonar, forstjóra félagsins, með það að markmiði að vera númer eitt í þeim vöruflokkum á mörkuðum sem fyrirtækið keppir á. Eitt kann að vera að festa kaup á sambærilegu félagi á sambærilegum markaði. „Það gæti verið rækjufyrirtæki í Englandi þar sem við náum hagkvæmni stærðarinnar að kaupa fyrirtæki í sama geira og á sama markaði.“ Annars vegar eru tækifæri í því að kaupa fyrirtæki þar sem Alfesca nýtir sér þekkingu í sínum kjarnaafurðum til þess að færa út kvíarnar á nýjum mörkuðum.

Þriðja leiðin, sem að mati Jakobs er sennilega sú mikilvægasta þegar til lengri tíma er lítið, er að bæta við afurðaflokkum sem passa við vörumerkjastefnu félagsins og falla inn í dreifingarleiðir en gera það minna háð sveiflum í einstökum afurðaflokkum.

Jakob segir að félagið hafi unnið markvisst að því um hríð að leita kaupækifæra og telur að það muni taka smáskref til að byrja með. „Stærsta skrefið - að taka inn nýjan afurðaflokk - gerist ekki alveg í náinni framtíð.“

Mikilvægustu markaðir Alfesca eru Bretland, Frakkland, Spánn og Benelux-löndin. Jakob nefnir að áhersla hafi verið lögð á Ítalíumarkað og meira eigi eftir að gerast þar og að athyglisverð tækifæri gætu verið í Austur-Evrópu. „Ég held að ég geti slegið því föstu að við höldum okkur við þessi svæði. Við ætlum ekki



JAKOB SIGURÐSSON OG NADINE DESWASIÈRE, TVEIR AF STJÓRNENDUM ALFESCA Fyrirtækið leitar leiða að stækka með ytri vexti og koma þrenns konar möguleikar til greina.

að dreifa okkur mikið í náinni framtíð,“ segir Jakob og bætir því við að Alfesca horfi hvorki til Asíu né Ameríku hvað þetta varðar. Líður í frekari ytri vexti er að opna skrifstofu í Lundúnum í sumar. Jakob leggur þó áherslu á innri vöxt; það sé sá vöxtur sem drífur fyrirtækið áfram þegar lengri tíma er lítið.

Stjórnendur Alfesca segja að fuglaflensa hafi haft lítil áhrif á sölu undanfarna mánuði en hún hefur valdið þeim sem fylgjast með félaginu áhyggjum. Jakob neitar því ekki að menn þar á bæ hafi verið búnir undir það versta og því hafi þeir átt gott samstarf við yfirvöld á

svæðum þar sem endurnar eru ræktaðar, auk franskra landbúnaðaryfirvalda. „Í sjálflu sér kemur það ekki á óvart að hún hafi ekki áhrif á sölu. Þvert á móti var metsala á andalífur fyrir jólnin í fyrra og góð sala það sem af er þessu ári, til dæmis um páskana.“

Bæði KB banki og Glitnir mæla með kaupum á hlutabréfum í félaginu. KB banki setur verðmiðann 5,2 krónur á hlut en Glitnir 4,4. Þegar Glitnir gaf út verðmat sitt stóð Alfesca í genginu 3,7 en miðað við það var innra virði félagsins 0,85 - sem merkir að eigið fé var hærra en markaðsvirði hlutafjár.

Straumur stærstur í Tandberg Data

Straumur-Burðarás hefur um skeið verið stærsti hluthafinn í norska upplýsingatækniyrirtækinu Tandberg Data, sem framleiðir gagnavistunarbúnað með segulbandstækni.

Þótt eignarhlutur Straums standi aðeins í sex prósentum er félagið engu að síður langstærsti hluthafinn. Árið 2003 var norska fyrri skipt upp í tvö félög, Tandberg Data og Tandberg Storage, en fyrrnefnda félagið á tæpan þriðjungshlut í því síðarnefnda.

Ekki er um stóra fjárfestingu að ræða, enda er markaðsvirði Tandberg Data tæpir fjórir milljarðar króna.

Straumur hefur verið iðinn við kolann á norska markaðnum og er meðal stærstu hluthafa í

skipafélaginu Camillo Eitzen og netleikjaframleiðandum Funcom. Þá er hann einnig meðal stórra hluthafa í sænsku félögunum Cherryföretagen, FlyMe og Pricer.

- eþa

HELSTU FJÁRFESTINGAR STRAUMS Á NORÐURLÖNDUM

Félag	Land	Starfsemi
Finnair	Finland	Flugrekstur
Camillo Eitzen	Noregur	Skiparekstur
Funcom	Noregur	Netleikir
Tandberg Data	Noregur	Upplýsingatækni
Cherry	Svíþjóð	Netleikir
FlyMe	Svíþjóð	Lággjaldaflugrekstur
Intrum	Svíþjóð	Innheimtufyrirtæki
Pricer	Svíþjóð	Upplýsingatækni
Scribona	Svíþjóð	Upplýsingatækni

Ekki bara spari að spara!

Stuttur skuldabréfasjóður 14,46% nafnávöxtun*

* frá 01.01.2006–30.05.2006 á ársgrundvelli.

Rekstrarfélag SPRON sér um rekstur þeirra fimm sjóða sem eru verðbréfasjóðir skv. lögum nr. 30/2003. Nánari upplýsingar má nálgast í útboðsýngingunni hjá SPRON Verðbréfum.



SPRON
VERÐBRÉF



Kerfisloft



Svalagler



Steypumót



Gámaeiningar



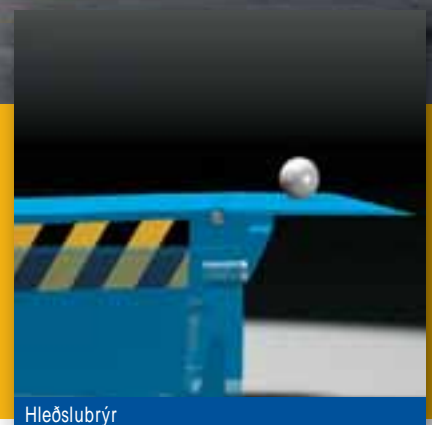
Stálgrindarhús



Felliveggir



Gler og glerlausnir



Hleðslubryr



Aksturs- og iðnaðarhurðir

Ertu í framkvæmdahug?

formaco

Fossaleyni 8 · 112 Reykjavík · Sími 577 2050 · Fax 577 2055 · www.formaco.is · formaco@formaco.is



Gluggar og hurðir



Girðingar



Stigar



Kranar og vinnulyftur

Spilling dragbítur á framför

Baráttan gegn spillingu er lykllinn að bættum hag Afríkurríkja, segir Donald Kabureka, bankastjóri Próunarbanka Afríku. Kabureka telur spillingu helstu ástæðu þess að erlendir fjárfestar hafi ekki viljað til álfunnar.

Kabureka var áður fjármálaráðherra í Rúanda og er talinn hafa átt stóran þátt í að koma efnahag landsins á réttan kjöl eftir þjóðarmorðin í landinu árið 1994.

Kabureka hefur gegnt bankastjórastöðunni í átta mánuði. „Spilling er dragbítur á fram-



KABUREKA Bankastjóri Próunarbanka Afríku.

för og mergsýgur efnahag Afríkurríkja. Ég ætla svo sannarlega að beita mér fyrir því að spilling í Afríku verði upprætt,“ sagði Kabureka við Reuters. - jsk

Atvinnuleysi eykst í Palestínu

Vinnuálagirvöld í Palestínu segja að atvinnuleysi á sjálfstjórnarsvæðunum hafi aukist geysimikið upp á síðkastið, sérstaklega eftir að ný heimastjórn Hamas-samtakanna tók til starfa. Í nýlegri skýrslu vinnuálagirvalda kemur fram að tæpur helmingur vinnufærra karla er með atvinnu í Palestínu en einungis tíu prósent kvenna.

Ástandið er sérstaklega slæmt hjá fólki á aldrinum 15 til 24 ára en fjórutíu prósent atvinnuleysi mælist hjá þeim hópi. Er hvatt til þess að ungu fólki verði boðin starfsþjálfun auk annarra



PALESTÍNUMENN Atvinnuleysi hefur aukist mikið í Palestínu upp á síðkastið. Alþjóðabankinn spáir 47 prósent atvinnuleysi á heimastjórnarsvæðinu eftir tvö ár. MYND/APP

aðgerða til að blása lífi í efnahag þess.

Þá kemur fram í skýrslunni að 1,6 milljónir Palestínumanna búi við fátæktarmörk. Það jafngildir því að fjórir af hverjum tíu Palestínumönnum teljist til fátækra en meðaltekjur þeirra námu 2,1 Bandaríkjadal, jafnvirði tæplegra 153 íslenskra króna, á dag á síðasta ári.

Þá spáir Alþjóðabankinn því jafnframt í nýrri skýrslu sinni að ástandið muni versna frekar í Palestínu á næstu árum. Muni efnahagur landsmanna dragast saman um 27 prósent á þessu ári og atvinnuleysi mælast 47 prósent á næstu tveimur árum. - jab

Tilboð fyrir 111 þúsund milljarða

Gríðarlegar fjárhæðir söfnuðust í hlutfjárútboði Bank of China á dögnum.

Rúmlega 708 milljarðar íslenskra króna söfnuðust í hlutfjárútboði Bank of China sem fram fór á dögnum. Hver hlutur kostaði tæpar 28 krónur. Hlutfjárútboðið er talið eitt það allra stærsta í sögunni.

Mikil umframeftirspurn var eftir bréfum í bankanum og bárust tilboð upp á samtals 111 þúsund milljarða króna.

Bréf í Bank of China fara á almennan markað í Hong Kong hinn 1. júní næstkomandi. Sérfræðingar eru þó ekki vissir um að fjárfestar stökki á bréfin. „Ástandið á heimsmarkaði er með þeim hætti að ég tel ólíklegt að mikil viðskipti verði með bréfi í Bank of China á fyrstu metrunum. Það verður þó spennandi að sjá hvað síðar verður,“ sagði Kingston Lin, hagfræðingur Prudential Bache Securities. - jsk



HÖFUÐSTÖÐVAR BANK OF CHINA Samtals bárust tilboð upp á 111 þúsund milljarða íslenskra króna í hlutfjárútboði Bank of China.



VÖRUR FRÁ ARLA Í SÁDI-ARABÍU Maður les tilkynningu í matvöruverslun í Sádi-Arabíu þar sem viðskiptavinir eru hvattir til þess að sniðganga vörur frá Arla Foods. MYND/APP

Dræm sala hjá Arla

Sænsk-danski mjólkurframleiðandinn Arla Foods hefur enn ekki jafnað sig á áhrifum skopteikninganna af Múhameð spámanni sem danska dagblaðið Jylland-Posten birti síðastliðið haust. Sala fyrirtækisins í Mið-Austurlöndum er ennþá dræm og virðist sem íbúar Sádi-Arabíu sniðganga enn vörur fyrirtækisins.

Sala fyrirtækisins þar í landi er nú einungis 10 til 15 prósent

af því sem hún var áður en múslimar hvöttu til aðgerða gegn fyrirtækinu.

Finn Hansen, yfirmaður alþjóðadeildar fyrirtækisins, segir ekki liggja ljóst fyrir hvers vegna Sádi-Arabar hunsu enn vörur Arla. „Annað hvort eru þeir enn að hunsu vörurnar okkar eða orðnir vanir því að kaupa vörur frá samkeppnisaðilanum,“ segir hann. - jab

Stelios lokar easyCinema

Ódýrustu miðar í kvikmyndahús easyCinema kostuðu 27 krónur. Stelios segir keppinauta hafa okrað á sér.

Jón Skaftason
skrifar

Stelios Haji-Ioannou, eigandi EasyJet og réttnefndur Easy-kóngur, hefur lokað kvikmyndahúsi sínu í Milton Keynes í útjaðri Lundúna.

Kvikmyndahúsið var starfrækt í þrjú ár og kostuðu ódýrustu miðarnir einungis tuttugu pens, eða tuttugu og sjö íslenskar krónur. Stelios hafði ætlað sér að setja á laggirnar keðju kvikmyndahúsa og bauð meðal annars í Empire-kvikmyndahúsið við Leicester Square í miðborg Lundúna.

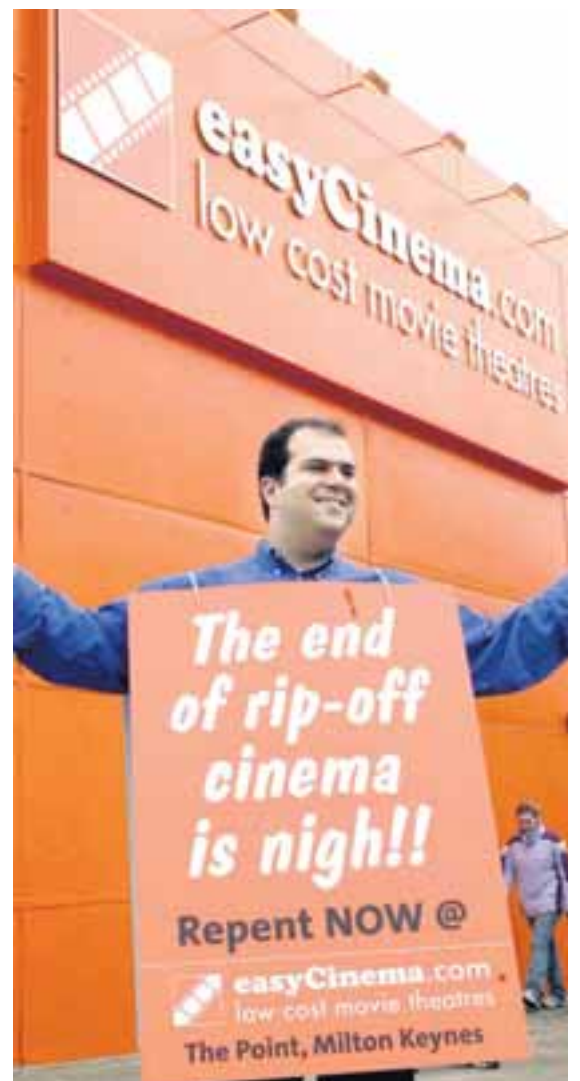
Stelios kennir háu leiguverði um að svo fór og segir keppinauta hafa lagt stein í götu sína. Stelios leigði húsnæðið af UCI-leigusalanum sem Terra Firma, móðurfélagi Odeon kvikmyndahúsarísans, keypti á dögnum. Hann segir Terra Firma hafa hækkað leiguna svo um munar. „Odeon er nú bæði leigusali okkar og keppinautur. Það fer fram á fáránlega leigu og má bara reka bíðið sjálf.“

Kvikmyndaframleiðendur voru ekki hrifnir af uppátæki Steliosar og óttuðust að lágt miðaverð hefði þau áhrif að þeir fengju minna fyrir sýningarréttinn. Margir þeirra neituðu að selja easyCinema nýjustu kvikmyndir sínar til sýninga.

Stelios hefur gefið út að meiri áhersla verði nú lögð á vef easyCinema þar sem hægt er að panta miða í kvikmyndahús og leigja DVD-myndir á lágu verði. Um fimm hundruð þúsund manns heimsækja vefsíðu easyCinema á degi hverjum.

Þetta er ekki í fyrsta skipti sem Stelios tekur ákvörðun á borð við þess en í fyrra opnaði hann bílaleigu, easyCar, þar sem hægt var að leigja Mercedes Benz-bifreiðar á lágu verði. Þegar ljóst varð að ævintýrið gengi ekki upp var hins vegar ákveðið að easyCar yrði einungis vefsíða þar sem hægt væri að bóka leigubifreiðar frá öðrum fyrirtækjum.

Stelios Haji-Ioannou er einn eigenda easyJet-flugfélagsins sem íslenskir fjárfestar, þar á meðal FL Group og Baugur, áttu til skamms tíma stóran hluta í. Tilraunir Steliosar til að breikka grundvöll easy-vörumerkisins hafa ekki gengið sem skyldi.



LÍTILL SPÁMAÐUR Tilraunir Steliosar Haji-Ioannou til að færa út kvíarnar hafa gengið misjafnlega. Í fyrra purfti hann að loka easyCar-bílaleigu sinni og nú hefur easyCinema-kvikmyndahúsið farið sömu leið.

Skilnuðum fækkar

Skilnuðum fækkaði í Danmörku á síðasta ári. Tíðni þeirra hefur hækkað stöðugt þar í landi síðastliðin ár og var það í fyrsta sinn sem skilnuðum fækkaði í átta ár.

Tæpur helmingur hjónabandanna entist í minna en níu ár.

Á síðasta ári skildu 15.300 dönsk pör. Árið 2004 skildu hins

vegar 15.763 pör og nemur fækkunin þremur prósentum á milli ára. Þótt fréttir um fækkun skilnaða í Danmörku séu ágætast sem slíkar má sömu sögu segja um hjónabönd. Færri pör létu gefa sig saman í fyrra en árið á undan og nemur samdrátturinn fjórum prósentum á milli ára. - jab



BRÚDHJÓN Skilnuðum fækkaði í Danmörku í fyrra í fyrsta sinn í átta ár. Á sama tíma gengu færri í hjónaband. MYND/APP

12,2%*

Peningamarkaðssjóður ÍV

*Nafnávöxtun í apríl 2006 á ársgrundvelli



ÍSLENSK VERÐBRÉF

EIGNASTÝRING ER OKKAR FAG!

460 4700 • www.iv.is

Peningamarkaðssjóður ÍV er fjárfestingarsjóður í skilningi laga nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rými fjárfestingarheimildir skv. lögum en verðbréfasjóðir og geta því verið áhættusamari. Frekari upplýsingar um sjóðinn, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfa-sjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðsins er að finna í útbóðsýningu og útdrætti úr útbóðsýningu sem nálgast má hjá Íslenskum verðbréfum hf. auk upplýsinga á heimasíðu www.iv.is. Peningamarkaðssjóður ÍV er rekinn af Rekstrarfélagi verðbréfasjóða ÍV.

16,2%

ávöxtun

Tilboð til 1. júlí 2006 – 100% afsláttur af kaupþóknun

Markmið Fyrirtækjasjóðsins er að skila langtímahækkun eigna með fjárfestingum í meðallöngum verðtryggðum skuldabréfum útgefnum af fyrirtækjum. Fyrirtækjasjóðurinn skilaði 16,2% nafnávöxtun á ársgrundvelli frá 3. apríl–2. maí 2006. Sjóðurinn hentar vel þeim sem vilja fá jafnaávöxtun og frekar litlar sveiflur íávöxtun.

Hafðu samband við ráðgjafa okkar í síma **575 4400** eða kíktu á vefsíðuna okkar **www.vsp.is**.

Fyrirtækjasjóðurinn er rekinn af Rekstrarfélagi Sparisjóðanna hf. Verðbréfabjónusta Sparisjóðanna hf. er vörsluðili sjóðsins. Fyrirtækjasjóðurinn er fjárfestingarsjóður sem starfar skv. lögum nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Fjárfestingarsjóður telst vera áhættusamari fjárfesting en verðbréfasjóður skv. lögum. Meiri áhætta fjárfestingarsjóðs er m.a. fólgin í rýmri fjárfestingarheimildum sem geta leitt til minni áhættudreifingar en í verðbréfasjóði. Frekari upplýsingar um sjóðinn má finna í útboðslýsingu og útdrætti útboðslýsingar sem hægt er að nálgast á vefsíðunni **www.vsp.is**.

Nike og Apple taka sprettinn

Bandaríski íþróttavöruframleiðandinn Nike og tölvuframleiðandinn Apple hafa tekið höndum saman um að tæknivæða líf skokkara.

Tæknivæðingin felst bæði í nýjum skóm frá Nike og senditæki og móttakara frá Apple sem tengist iPod Nano-spilaranum. Munu skokkarar fram tíðarinnar sem nýta sér tækjabúnaðinn framvegis geta hlustað á tónlist á meðan þeir hlaupa, jafnframt því að fylgjast bæði með því hversu langt og lengi þeir hlaupa. Þá geta skokkararnir enn fremur séð á skjá spilarans hversu mörgum hitaeningum þeir brenna á sprettinum auk þess sem hægt er að hlusta á upplýsingarnar í heyrnartólunum. Þegar skokkarinn er kominn á leiðarenda getur hann sett upplýsingarnar á vefsvæði sitt hjá Nike.

Fyrirtækið hefur áður reynt að tengja saman skokkara og tækni í samvinnu við hollenska tæknifyrirtækið Phillips. Sú tilraun fór út um þúfur en tilraun-



SKÓR FRÁ NIKE OG IPOD Lítið senditæki verður í nýju hlaupaskónum frá Nike og sendir það upplýsingar um sprettinn í iPod-spilarann. MYND/AP

in vakti hins vegar athygli forsvarsmanna Apple, sem leituðu til Nike með enn betri lausnir.

Fyrsti skórin í nýrri fatalínu Nike kallast Nike's Air+Zoom More og kemur á markað innan tveggja mánaða.

Senditækið og móttakarinn kosta um 29 dali út úr búð í Bandaríkjunum en skórnir slétta 100 dali. Með virðisaukaskatti og gjöldum má gera ráð fyrir að saman muni tækin og skórnir kosta rúmar 18.000 krónur hér á landi. - jab

Vill óbreytt net

Einn af svokölluðum feðrum netsins er mótfallinn því að netinu verði skipt upp.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson skrifar

Tim Berners-Lee, sem fann upp HTTP-samskiptamátann og nefndur hefur verið einn af feðrum netsins, lagði ríka áherslu á það á ráðstefnu um framtíð netsins í Edinborg í Skotlandi í síðustu viku að engar hömlur yrðu settar á það. Sérstaklega varaði hann við því að netið yrði brotið upp í einingar líkt og stjórnvöld í Bandaríkjunum hafa lagt til.

Tillögur stjórnvalda vestra eru viðbrögð við ákalli síma- fyrirtækja um skiptingu nets-

ins í hluta. Kveða þær á um að gagnaveitur og stofnanir fái meiri möguleika á nýtingu netsins umfram lítil fyrirtæki og hinn almenna netverja. Á meðal þess sem gagnaveiturnar myndu fá umfram aðra eru meðal annars auknir auglýsingakostir.

Netverjar eru almennt mótfallnir þessum tillögum en þeir segja að verði tillögurnar að veruleika geti gagnaveiturnar ráðið hvaða efni verði á netinu. Þá segja þeir að háskólar og góðgerðasamtök verði undir á netinu enda hafi þau ekki úr miklu að móða.



TIM BERNERS-LEE Einn af svokölluðum feðrum netsins vill ekki að því verði skipt í hluta og segir tillögur þess efnis geta ógnað jafnræði netverja. MYND/AFP

Tillögurnar eru mótsögn við frelsið á netinu, líkt og lagt var upp með á upphafsdögum þess, að sögn Tim Berners-Lee. Hann óttast að verði tillögurnar að veruleika muni jafnræði á netinu verða úr sögunni og dökkir dagar fyrir netverja ganga í garð.

Útgáfa Windows Vista gæti dregist

Steve Ballmer, forstjóri bandaríska hugbúnaðarrisans Microsoft, greindi frá því á blaðamannafundi í Tókýó í Japan í síðustu viku að svo gæti farið að útgáfa á Windows Vista-stýrikerfinu fyrir einkatölvur drægist enn frekar frá áætluðum útgáfudegi. Stýrikerfið átti upphaflega að koma út í haust. Fyrir skömmu var útgáfunni frestað fram í janúar á næsta ári en nú eru líkur á að hún geti dregist um nokkrar vikur til viðbótar. Meðal ástæðna fyrir þessu eru endurbætur á stýrikerfinu sem notendur beta-útgáfunnar kvörtuðu yfir.

Að sögn alþjóðlega markaðsrannsóknarfyrirtækisins Gartners mátti búast við þessu enda hafa útgáfudagsetningar Microsoft sjaldnast staðist.

Áætluð útgáfa á Windows Vista fyrir fyrirtæki stendur hins vegar enn og munu fyrirtæki sem hafa hugbúnaðarleyfissamning við Microsoft uppfært stýrikerfi sitt í Windows Vista í nóvember á þessu ári. - jab

STEVE BALLMER Framkvæmdastjóri Microsoft segir að útgáfa á Windows Vista fyrir einkatölvur geti dregist fram yfir janúar. MYND/AFP



Google-tól hjá Dell

Forsvarsmenn bandaríska tölvufyrirtækisins Dell greindu frá því á fimmtudag í síðustu viku að tölvur fyrirtækisins yrðu framvegis seldar einstaklingum og litlum fyrirtækjum með hugbúnaði frá bandaríska fyrirtækinu Google.

Á meðal þess sem verður í tölvum frá Dell er tólastika með leitarforritinu Google Desktop, sem gerir tölvunotendum kleift

ad leita að skjölum og gögnum í tölvum sínum með svipuðum hætti og netverjar geta leitad upplýsinga með leitarforriti Google. Þá er sömuleiðis hægt að nýta tólastikuna til að fylgjast með veðurspám og sjá þegar ný tölvuskeyti koma í pósthólfid.

Gengi bréfa í bæði Dell og Google hækkuðu í kjölfar tilkynningar um samvinnu fyrirtækjanna. - jab

Dagur án tóbaks - 31. maí!

Viltu aðstoð við að hætta að reykja?
Reyksíminn býður upp á faglega aðstoð
við að hætta að reykja eða nota tóbak.

Láttu drauminn rætast
og losnaðu úr klóm tóbaksins.

Það er rétt að þetta er að mjög miklu leyti spurning um hugarfar. Mikilvægt er að þú gerir þér grein fyrir því. Þú verður að byggja upp það hugarfar með sjálfum / sjálfri þér að þér muni takast þetta. Stappaðu í þig stálinu og segðu við sjálfan þig: Ég veit að ég get þetta! Mér mun takast þetta! Þú skalt líka þiggja allan þann stuðning sem þér býðst.

Í tilefni dagsins höfum við opið frá kl. 10 - 22.

Ertu tilbúinn að hefja nýtt líf án tóbaks?

Bendum einnig á heimasíðu okkar www.8006030.is



RÁÐGJÖF
Í REYKBINDINDI
800 6030

SÖGUHORNID

Kellogg fær einkaleyfi fyrir morgunkorn

Í dag eru liðin 122 ár síðan bandaríski læknirinn John Harvey Kellogg fékk einkaleyfi fyrir morgunkorn sitt, Granose. Kellogg, sem fæddist 26. febrúar árið 1852, fluttist átta ára gamall með foreldrum sínum til Battle Creek í Michigan-ríki í Bandaríkjunum en þar setti faðir hans á laggirnar verksmiðju sem framleiddi strákústa. Skólaganga Kelloggs var hefðbundin en hann útskrifaðist með gráðu í læknisfræði árið 1875, þá 23 ára gamall.

Kellogg var adventisti allt sitt líf og skróaði nafn sitt á spjöld sögunnar þegar hann rak hressingarhæli í Battle Creek eftir hugmyndum adventista. Hugmyndirnar gengu út á neyslu grænmetisfæðis í stað kjöts og engrar neyslu á víni, tóbaki og kaffi. Þá var reglubundin hreyfing í hávegum höfð.

Kellogg giftist Ellu Ervillu Eaton árið 1879. Þeim hjónum varð engra barna auðið en ólu þess í stað upp rúmlega fjóru-tíu börn og ættleiddu sjö þeirra. Ekki liggur fyrir hver ástæða barnaleysisins var en Kellogg var mjög í nöp við kynlíf af hvaða tagi sem það nefndist og greinar um gildi þess að leggja það á hilluna. Þá mælti hann fyrir því að umskurður drengja yrði tekinn upp án deyfingar. Drengirnir myndu þannig leggja sársauka og kynlíf að jöfnu og myndi það forða þeim frá því að stunda kynlíf það sem eftir væri ævinnar, að mati Kelloggs.

Það var á hressingarhælinu sem morgunkornið leit fyrst dagsins ljós, að því virðist fyrir



KORNFLÖGUR Bandaríski læknirinn John Harvey Kellogg fann morgunkornið upp, að því virðist fyrir mistök, fyrir 122 árum.

mistök. John Kellogg hafði ásamt bróður sínum Will Keith Kellogg verið að sjóða hveitiflögur þegar þeir þurftu skyndlega að sinna aðkallandi málum á hressingarhælinu. Þegar þeir komu til baka var hveitið orðið staðnað og að því er virtist óhæft til neyslu. En vegna fjárskorts gátu þeir ekki hugsað sér að henda því. Þeir brugðu því á það ráð að pressa hveitið og rista. Þeim til mikillar furðu brögðuðust flögurnar ágætlega og báru þeir þær fyrir sjúklinga sína.

Árið 1897 var nokkuð afdrifarikt í lífi Kellogg-bræðra en þá stofnuðu þeir matvælafyrirtækið Sanitas Food Company utan um framleiðslu á kornflögum með viðbættum sykri og vítamínunum. Þetta þótti umtalsverð bylting í fæðuvali Bandaríkjamanna en á þessum tíma skiptist morgunverður landsmanna í tvennt eftir efnahag. Þeir ríku snæddu egg og kjöt í morgunmat en þeir efnaminni hafragraut og soðið kornmeti. Bræðurnir deildu hins vegar hart um hversu mikill sykur ætti að vera á flögum og varð úr að þeir slitu samstarfinu. Will Keith stofnaði fyrirtækið Battle Creek Toasted Corn Flake Company, sem myndar grunninn að Kellogg Company og framleiðir morgunkornið víðfræga, sem í dag er blandað saman við maískorn. John Kellogg stofnaði hins vegar matvælafyrirtækið Battle Creek Food Company, sem einbeitti sér að framleiðslu matvara úr soja-afurðum. Skemmst er frá því að segja að þeir bræðust ræddust aldrei aftur við.

hvaða litur **Hittir** í **Mark** í sumar?

„Mig dreymir um að skora flottasta markið á HM. Hvaða litur hittir í mark í sumar?“

concept



Vantar þig eitthvað að gera á milli leikjanna á HM?
Sérfræðingar Slippfélagsins fylgjast vel með því sem er að gerast í heiminum og vita hvaða litir hitta í mark.
Vertu með okkur í fremstu röð.

Komdu og skoraðu!

Vitrex er endingargóð utanhúsmálning sem steinliggur, hefur frábært alkálí-, vatns- og veðrunarþol og hentar því íslenskum aðstæðum sérlega vel. Vitrex er létt í vinnslu og þekur vel. Sveigjanleg filma minnkar líkur á sprungumyndun, málningin andar og hindrar því ekki eðlilegt rakaústreymi, hreinsar sig sérlega vel og safnar ekki í sig óhreinindum. Hreinn draumur...



KÓNGUR Í RÍKI SÍNU Jeffrey Skilling fyrir framan höfuðstöðvar Enron í Houston. Skilling var af flestum talinn maðurinn á bak við velgengi Enron. Síðar kom í ljós að sú velgengi var byggð á sandi. Skilling seldi hlutabréf fyrir 1,6 milljarða króna skömmu fyrir hrun fyrirtækisins.



Í HANDJÁRNUM Kenneth Lay stofnaði Enron árið 1985 og gegndi lengi starfi forstjóra fyrirtækisins. Lay var af mörgum talinn ósnertanlegur. Hann var góður vinur Bush yngri Bandaríkjaforseta og spilaði golf með þeim eldri.



BAK VIÐ LÁS OG SLÁ Jeffrey Skilling er heldur niðurlátur bak við rímlana. Hann gæti átt von á allt að 185 ára fangelsisdómi fyrir þátt sinn í Enron-svikamyllunni.

Stórveldið sem byggt var á sandi

Kenneth Lay og Jeffrey Skilling, æðstu stjórnendur hins fallna bandaríska orkurisa Enron, hafa verið fundnir sekir um margvísleg brot gegn bandarískri fyrirtækjalöggjöf. Dómur yfir félögunum verður kveðinn upp hinn 11. september næstkomandi. Pangað til ganga þeir lausir gegn 365 milljóna króna tryggingu. Jón Skaftason skrifar um fall óskabarnanna sem spiluðu golf við Bandaríkjaforseta.

Enron-hneykslið er það sem vakið hefur mesta athygli í runu hneykslismála sem ríðið hafa yfir bandarískt viðskiptalíf á liðnum árum. Teflt var um hærri fjárhæðir í WorldCom-málinu þar sem Bernhard Ebbers, sem var forstjóri fjarskiptarisans, var dæmdur til 25 ára fangelsisvistar. Þá vakti sakfelling sjónvarpsstjórnunnar Mörthu Stewart fyrir innherjasvik gríðarlega athygli.

Enron-málið þykir hins vegar táknrænt fyrir átakalínur í bandarísku þjóðlífi; breikkandi bil milli hinna ríku og völdugu og þeirra sem vart eiga fyrir salti í grautinn. Lay og Skilling falla í fyrrnefnda hópinn og voru af mörgum taldir ósnertanlegir.

Lay gegndi starfi forstjóra Enron frá 1985 til 2001 og voru auðæfi hans metin á tæpa þrjátíu milljarða króna. Hann var golffélagi George Bush eldri og kom til álíta sem orkumálaráðherra í fyrstu ríkisstjórn þess yngri. Bush forseti hefur síðan snúið baki við Lay og kallar hann „fyrrum vin sinn“.

Skilling var talinn maðurinn á bak við velgengi Enron. Hann hóf störf hjá fyrirtækinu árið 1990 og tók við starfi forstjóra af Lay árið 2001. Skilling varð hins vegar ekki langlífur í því starfi, hætti eftir einungis sex mánuði. Skilling seldi hlutabréf í Enron fyrir 1,6 milljarða skömmu fyrir hrun fyrirtækisins.

ÞÉTTOFINN BLEKKINGARVEFUR

Höfuðstöðvar Enron voru í Texas og var fyrirtækið á sínum tíma það sjöunda stærsta í Bandaríkjunum, metið á 5.110 milljarða króna. Enron var margverðlaunað fyrir framsækni og góðan árangur. Lay og Skilling var hampað sem viðskiptasnillingum sem ávallt virtust finna nýjar leiðir til að ávaxta fé hluthafa. Í fjármálahverfinu Wall Street í New York var lítið á Enron sem fyrirmyndarfyrirtæki.

Flestir hluthafa í Enron voru lágt settir starfsmenn fyrirtækisins; verkamenn sem unnu í rafveitum, vatnsvirkjunum eða við gasvinnslu. Starfsmönnum voru greidd góð laun og kaupréttur á hlutabréfum í fyrirtækinu gerði mörgum kleift að efnast vel á skömmum tíma.

Hvergi var að sjá vísbindingar um að Enron ætti í vandræðum. Á ársreikningum félagsins fyrir árið 2000 var hagnaður sagður tæpir 26 milljarðar króna og skuldir 730 milljarðar. Þessi 26 milljarða hagnaður var

hins vegar hvergi til nema í bókum félagsins og raunverulegar skuldir rúmir tvö þúsund milljarðar íslenskra króna.

Með bókhaldsbrellum tókst forsvarsmönnum Enron að fela raunverulega stöðu fyrirtækisins. Margvíslegum hliðarverkendum, þar sem taprekstur var gríðarlegur, voru gefin undarleg nöfn á borð við Jedi og Chewco og aðskilin rekstri Enron. Hagnaður fyrirtækisins virtist sífellt aukast og velgengnin engan endi ætla að taka, þótt bak við tjöldin hrikti í stoðum.

Svo flókinn vefur hafði verið spunninn að fjármálastjóri Enron, Andrew Fastow, gat dregið sér rúma þrjá milljarða króna úr sjóðum fyrirtækisins án þess að nokkurn grunaði.

Það var fyrst þegar Skilling sagði forstjórastarfinu lausu, að því er virtist fyrirvaralaust, og seldi í kjölfari hlutabréf sín að athygli yfirvalda beindist að Enron. Lögreglan komst fljótlega á snoðir um verknað Fastows, sem síðan var rekinn frá fyrirtækinu.

Fjandinn var laus. Fjárfestar misstu alla trú á Enron og hlutabréf í fyrirtækinu hrífóféllu. Forsvarsmenn Enron sóttu um greiðslustöðvun. 21 þúsund starfsmenn fyrirtækisins misstu vinnuna, lífeyrisréttindi og lífsviðurværi og urðu að öreigum á augnabliki. Svo fór að lokum að Enron var lýst gjaldþrota.

MINNISMÞINN RÉÐI ÚRSLITUM

Lay og Skilling eru þó ekki þeir einu sem þurft hafa að sæta ábyrgð vegna Enron-hneykslisins. Fjölmargir lægra settir starfsmenn hafa verið ákærðir. Átta þeirra játuðu brot sín og samþykktu að vitna gegn Lay og Skilling gegn vægari dómi. Meðal þeirra er sjálfur fjármálastjórinn, Andrew Fastow, sem var eitt höfuðvitna ákærvaldsins. Fastow hlýtur í staðinn tíu ára fangelsisdóm. Einungis einn fyrrum starfsmanna Enron hefur hafið afplánun; Ben Glisan gjaldkeri.

Endurskoðunarfyrirtækið sem annaðist reikninga Enron, Arthur Andersen, leystist upp í kjölfar hneykslisins. Ekki þótti sannan að starfsmenn fyrirtækisins hefðu haft rangt við. Hins vegar var fyrirtækið rúið trausti. Viðskiptavinir tóku til fótanna og erfitt reyndist að lokka nýja að í staðinn.

Orðspor manna sem tengdust Enron á einn eða annan hátt hefur orðið fyrir óbæt-

anlegum skaða. Fyrrum orkumálaráðherra breska Íhaldsflokksins og stjórnarmaður í Enron, Wakeham lávarður, hætti afskiptum af stjórnmalum í kjölfar hneykslisins og á vart afturkvæmt.

Jeffrey Skilling var fundinn sekur í níttján af 28 ákæruatriðum og gæti átt yfir höfði sér allt að 185 ára fangelsisdóm. Kenneth Lay var fundinn sekur af öllum ákærum og gæti verið dæmdur til 45 ára fangelsisvistar. Líklegt þykir að hvor um sig þurfi að sitja inni í tuttugu til þrjátíu ár.

Lítið var um sönnunargögn sem benduðu Skilling eða Lay beint við málið.

Framburður millistjórnandans Sherron Watkins réði að lokum úrslitum, en hún kvaðst hafa sent Lay minnismiða þar sem honum var gerð grein fyrir raunverulegu ástandi fyrirtækisins. Lay hafi þá sett af stað innanhússrannsókn á fjármálum fyrirtækisins til málamynda en ekkert aðhafst. Þannig þótti sannað að bæði Lay og Skilling hefðu verið grandsamir.

Báðir sögðust þeir félagar saklausir af öllum ákærum. Enron hefði einungis hrunið vegna ódagots fjárfesta. Lay tók þó sakfellingunni öllu betur en Skilling, enda sannkristinn sonur predikara frá Texas. „Ég er saklaus af öllum ákærum. Þeir sem elska guð þurfa ekki að kvíða örlögum sínum. Ég þarf einungis að svara fyrir guði.“

Enron-hneykslið hefur þó líklega hvergi haft meiri áhrif en á bandaríska viðskiptalöggjöf. Reglur um endurskoðun hafa verið hertar og ábyrgð stjórnenda um leið. Afleiðingin er sú að kostnaður við skráningu á hlutabréfamarkaði í Bandaríkjunum hefur aukist gríðarlega og er nú vart á færi smærri fyrirtækja. Margir hafa enda lýst áhyggjum af því að fyrirtæki gefist brátt upp á reglugerðarfarganinu og flýi annað; til Lundúna eða jafnvel Reykjavíkur, eins og sýndi sig á dögum þegar bandaríska líftækniyrirtækið Cytellect varð fyrst félaga til að skrá sig á hinn nýja iSEC-markað Kauphallar Íslands.

Heimildir; The Guardian, The Independent, www.bbc.com

Á ársreikningum félagsins fyrir árið 2000 var hagnaður sagður tæpir 26 milljarðar króna og skuldir 730 milljarðar. Þessi 26 milljarða hagnaður var hins vegar hvergi til nema í bókum félagsins og raunverulegar skuldir rúmí tvö þúsund milljarðar íslenskra króna.



Markaðsvaktin - Veist þú hvað er að gerast á markaðnum í dag?

ÓKEYPIS
REYNSLUTÍMI
á www.mentis.is

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Sigtúni 42 105 Reykjavík Sími 570 7600 info@mentis.is

mentis HUGBÚNAÐUR

**206.225 KR.
Í VASANN***

Það er ódýrara að anda að sér miðjarðar-
hafslófti í hálfan mánuð en að draga að
sér eitrað loft á hverjum degi í eitt ár!

Pú getur fengið aðstoð við að hætta.
www.lydheilsustod.is



**Dagur
án tóbaks
31. maí.
Notaðu
tækifærið!**

* Miðað er við pakka af algengri sigaretttegund á dag í eitt ár

Pólitískt bitbein í hálsi

Stjórnámamenn greinir á um hversu brýnt sé að koma á breytingum á Íbúðalánasjóði. Boltinn er hjá stjórnvöldum, segja bankarnir eftir fund með forsætisráðherra. Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn sagði nýverið Íbúðalánasjóð hafa verið helstu hindrunina í vegi peningamálastefnu Seðlabankans. Óli Kristján Ármannsson kynnti sér horfur í málefnum sjóðsins sem þó virðist einhugur um að fái ekki starfað í óbreyttri mynd.

Forsvarsmenn banka og sparissjóða funduðu með forsætisráðherra á mánudag og ræddu stöðu Íbúðalánasjóðs. Fjármálafyrirtækin höfðu nýverið hugmyndum stýrihóps um framtíðs sjóðsins sem gengu út á að búa til svokallaðan „Íbúðabanka“ en ekki heildsölubanka líkt og líklegast var talið. Nú líta bankastofnanirnar svo á að „boltinn sé hjá stjórnvöldum“ og bíða viðbragða við eigin tillögum um framtíð sjóðsins. Stjórnvöld hafa verið gagnrýnd nokkuð fyrir seinagang í málinu, nú síðast í álit sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins um miðjan maí.

Framtíðin er hins vegar í töluverðri óvissu því ekki er einhugur um næstu skref meðal þingmanna stjórnarliðsins og taldar líkur á að ákvörðunum verði

slegið á frest. Halldór Ásgrímsson forsætisráðherra hefur þó vísað því á bug að kreppa sé í stjórnarsamstarfinu vegna málsins og segir að staðið verði við að koma í gegn breytingum á sjóðnum, en stefnt hefur verið að því að leggja fram frumvarp á Alþingi í haust. Niðurstaða fundar hans með forsvarsmönnum banka og sparissjóða rennir stóðum undir þau orð. „Við hittumst og það er mikill vilji til að komast að einhverri varanlegri lausn og ég sé ekki betur en menn séu samstíga í því hvertskulistefnt,“ segir Bjarni Ármannsson, forstjóri Glitnis banka, en hann er jafnframt stjórnarformaður Samtaka banka og verðbréfafyrirtækja. Guðjón Rúnarsson, framkvæmdastjóri Samtaka banka og verðbréfafyrirtækja, lagði sömuleiðis nýverið áherslu á að málefni Íbúðalánasjóðs væru enn í vinnslu og ekki í hnút. Hann segir ríða á að vandað verði til verka, hverjar sem breytingarnar verði, enda ljóst að ákvörðun um þær kalli strax á viðbrögð matsfyrirtækja og alþjóðastofnana sem fjallað hafi um lánshæfi bankanna og efnahagsmál hér.



FORSÆTISRÁÐHERRA Halldór Ásgrímsson forsætisráðherra átti á mánudag fund með forsvarsmönnum banka og sparissjóða þar sem ræddar voru fyrirhugaðar breytingar á Íbúðalánasjóði.

MARKAÐURINN/STEFÁN



ÓVISSA UM BREYTINGAR

Stýrihópur um breytingar á sjóðnum, sem skipaður var af ráðuneytum félagsmála og fjármála, starfar því áfram og fer væntanlega yfir tillögur þær sem bankar og sparissjóðir hafa komið sér saman um eftir nokkurt þref þeirra á milli. Óvíst er þó að algjör einhugur sé um þær tillögur innan lánastofnananna enda aðstæður þeirra um margt misjafnar. Þannig eru möguleikar stóru viðskiptabankanna á því að fjármagna lán sín allt aðrir en sparissjóðanna. Lánastofnanirnar líta hins vegar nú svo á að boltinn sé aftur hjá stjórnvöldum eftir síðasta útspil þeirra og reynir þá væntanlega á stjórnkænskuna, því í þingliðinu eru raddir um að Íbúðalánasjóður fái að starfa í óbreyttri mynd áfram og tryggja þannig hag landsbyggðarinnar og hópa láglaunafólks og virki sem mótstaða við markaðsöflin. Mest virðist andstaðan við breytingar í þingliði Framsóknarflokksins og meðal sjálfstæðismanna heyrast þær raddir að þótt koma þurfi á breytingum liggi það ekki sérstaklega á og málið verði ekki látið þróast út í deilufeni í stjórnarsamstarfinu standi menn fast á móti því. Heimildarmenn sem standa stýrihópnum nærri segja langlíklegast að tekið verði milliskref á borð við fyrstu tillögur hópsins í apríllok sem bankarnir hafa hafnað, að öðrum kosti gerist ekkert og Íbúðalánasjóður starfi áfram í óbreyttri mynd.

Í bankakerfinu líta sumir hverjir svo á að tregðan til að koma að breytingum á sjóðnum stafi af vilja stjórnámamanna til að hafa áhrif á fjármálakerfið, þrátt fyrir að sú stjórn hafi í raun átt að vera færð úr höndum þeirra með því að Seðlabankinn var gerður sjálfstæður í ákvörðunum sínum. Þannig hafi samkeppni Íbúðalánasjóðs við bankana orðið til þess að peningamálastefna Seðlabankans hafi ekki skilað sér í gegnum kerfið með eðlilegum hætti. Viðskiptabankarnir geta fjármagnað lánin með eigin skuldabréfaútgáfu á kjörum sem fara nærri kjörum ríkisins og hækkuðu því ekki vexti íbúðalána í takt við stýrivaxtahækkunar bankans vegna samkeppinnar við sjóðinn. Athyglisvert er jafnframt að horfa til þess að Seðlabankinn hefur beint því til bankanna að draga úr útlánunum og hafa þeir brugðist við því með ríkari kröfum til lánþega og dregið úr lánshlutfalli sínu. Þannig lánuðu bankarnir til skamms tíma allt að 100 prósentum íbúðaverðs en færðu sig svo niður í 90 og 80 prósent. Núna hefur veðhlutfall banka almennt verið lækkað niður í 70 til 75 prósent af andvirði fasteigna,



ÍBÚÐALÁNASJÓÐUR ER Í HÖFÐABORG Stjórnámamenn eru lagi og starfsemi Íbúðalánasjóðs. Seðlabankinn segir stöðuna á Í seinagang stjórnvalda í að koma á umbótum.

en Íbúðalánasjóður einn býður 90 prósentu lán, en þó að hámarki 18 milljónir króna. Reyndar gagnrýndu sérfræðingar ákvörðun Íbúðalánasjóðs um að hækka hámarkslán sín úr tæpum 16 milljónum í 18 milljónir, en hún var tekin upp úr miðjum apríl síðastliðnum. Þannig taldi Tryggvi Þór Herbertsson, forstöðumaður Hagfræðistofnunar Háskóla Íslands, að aðgerðin gengi þvert gegn því sem stjórnvöld hefðu boðað um aðhald í efna-

ÚR ÁLITI ALÞJÓÐAGJALDEYRISJÓÐSINS 15. MAÍ SÍÐASTLIÐINN:

„Nauðsynlegt er að umbreyta Íbúðalánasjóði hið fyrsta. Könnunarviðræður eru í gangi en þeim ber að hraða eins og kostur er. Óheilbrigð samkeppni á milli bankanna og hins ríkisstyrkta Íbúðalánasjóðs hefur grafið undan áhrifamætti peningastefunnar, aukið ójafnvægið í hagkerfinu að nauðsynjalausu og ógnað fjármálastöðugleika. Í nútíma iðnvæddu hagkerfi eins og á Íslandi þar sem eru samkeppnisfær einkarekin fjármálafyrir-

tæki á heimsvísu er engin þörf fyrir viðamikla þátttöku hins opinbera á húsnæðislánmarkaði. Breyting Íbúðalánasjóðs í einkarekna heildsölu-fjármálastofnun myndi varðveita mikilvæga stærðarhagkvæmni í fjármögnun á húsnæðislánunum. Reynslan erlendis frá hefur sýnt að mögulegt er að ná fram félagslegum markmiðum um tryggan aðgang að húsnæðislánunum með skilvirkari og sér-tækari opinberum aðgerðum.“

hagkerfisins



Í á einu máli um hversu brýnt sé að koma að breytingum á skipulánamarkaði óviðunandi og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins gagnrýnir MARKAÐURINN/GVA

dregið mælt með því að skipulagi íbúðalána yrði breytt og að ríkið drægi úr beinni þátttöku sinni, enda væri núverandi staða óviðunandi og brýnt að hrinda breytingum í framkvæmd sem fyrst. „Samkeppni á þessum markaði er eftirsóknarverð og bankar og sparissjóðir geta styrkt stöðu sína til langs tíma lítið með því að veita íbúðalán. Seðlabankinn mælti gegn rýmkun útlánareglna Íbúðalánasjóðs árið 2004 ekki síst vegna tímasetningar hennar. Bankar og sparissjóðir töldu að sér þrengt og brugðust við með stórhækkuðum útlánunum og lengingu lána. Afleiðingin varð mikil skuldaaukning heimila, hækkun fasteignaverðs, aukin neysla, mikill innflutningur og tilheyrandi viðskiptahalli. Vaxtamyndun á íbúðalánamarkaði hefur verið óeðlileg og fjármögnun banka og sparissjóða ekki í nægilegu samræmi við skilmála veittra lána,” segir í skýrslunni.

ÍBÚÐABANKAHUGMYND HAFNAÐ

Um miðjan maí bættist svo við þungt lóð á vogarskál gagnrýnisradda Íbúðalánasjóðs þegar birt var álit sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins eftir fundi með stjórnvöldum og samtökum hér á landi. Nefndin fjallaði almennt um horfur í efnahagsmálum og taldi þær ágætari en tók djúpt í árinna þegar kom að Íbúðalánasjóði. Benjamin Hunt, sem fór fyrir sendinefndinni, lagði ríka áherslu á nauðsyn þess að koma á breytingum á sjóðnum sem allra fyrst til þess að aðgerðir Seðlabankans í peningamálum skiluðu sér eðlilega. „Óheilbrigð samkeppni á milli bankanna og hins ríkisstyrkta Íbúðalánasjóðs hefur grafið undan áhrifamætti peningastefunnar, aukið ójafnvægið í hagkerfinu að nauðsynjalausu og ógnað fjármálastöðugleika,” segir í álitinu. Ummæli sendinefndarinnar þykja mjög beinskeytt og gætur nokkurra vonbrigða í bankakerfinu með að gagnrýni sem þessi virðist ekki skila sér til löggjafans með nægilega afgerandi hætti.

Ef farin yrði heilðsölubankaleiðin myndi slík stofnun ekki lána beint til almennings heldur fjármagna lán banka og sparissjóða. Þannig myndi sjóðurinn hverfa af samkeppnismarkaði íbúðalána, en þeirri kröfu hafa Samtök banka og verðbréfafyrirtækja haldið mjög á lofti síðustu ár. Fyrstu tillögur stýrihópsins sem skipaður var um breytingar á sjóðnum gerðu hins vegar ráð fyrir því að búinn yrði til „Íbúðabanki“ og heyrast þær raddir í bankakerfinu að þar sé mjög lítil breyting frá núverandi stöðu, ríkisábyrgð lána verði enn við lýði og lítið breytist annað en búin verði til deild innan Íbúðalánasjóðs sem miðlaði lánunum til almennings gegnum bankakerfið. Þá yrði með þessari leið í raun aflögð samkeppni þar sem bankarnir miðluðu lánunum þessum á sömu kjörum. Í bankakerfinu segja menn þetta upplegg hafa „siglt í strand“ og áfram verði rætt um markmið og leiðir í málinu. Tillögurnar um íbúðabankann mættu þannig mikilli andstöðu í bankakerfinu, en þar segja sumir hverjir að þær endurspeglu þá stöðu að starfsmenn Íbúðalánasjóðs komi að því að hluta að semja þær og því ekki von á að tillögurnar hafi í för með sér gagngerar breytingar. Fyrirhugaður íbúðabanki var þannig nefndur „samkeppnislaus ríkisbanki sem kassi innan Íbúðalánasjóðs“ af

Um miðjan maí bættist svo við þungt lóð á vogarskál gagnrýnisradda Íbúðalánasjóðs þegar birt var álit sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins ... „Óheilbrigð samkeppni á milli bankanna og hins ríkisstyrkta Íbúðalánasjóðs hefur grafið undan áhrifamætti peningastefunnar, aukið ójafnvægið í hagkerfinu að nauðsynjalausu og ógnað fjármálastöðugleika.”

einum viðmælenda Markaðarins. Halldór J. Kristjánsson, bankastjóri Landsbankans og varaformaður Samtaka banka og verðbréfafyrirtækja, staðfesti enda í nýlegu viðtali við Markaðinn að mikið bæri í milli hjá bönkunum og stýrihópnum. Hann segir samtökin lengi hafa haft ákveðnar hugmyndir um þær breytingar sem verða myndu til þess að ríkið hyrfi af íbúðalánamarkaði.

„Grunnpunkturarnir af okkar hálfu hafa verið að umfang ríkisins væri hér eftir líka grundvallað af markaðslögmálum og ekki yrði ríkisstyrkt samkeppni á þessum markaði,” segir hann og telur að endurmeta þurfi stöðu sjóðsins í ljósi þeirrar umræðu sem átt hafi sér stað um bankana og efnahagslíf hér á alþjóðavettvangi.

„Íbúðalán eru í hverju landi einn stærsti þátturinn í fjármálamarkaðnum, hafa áhrif á þróun skuldaþréfmarkaðar og almennt á þróunina með mjög víðtækum hætti. Því er mjög mikilvægt að vel takist til með slíkar breytingar og að alþjóðafjármálamarkaðurinn sjái þær sem jákvæðar breytingar. Því kann að vera að menn þurfi að horfa á þetta upp á nýtt og stíga skref sem eru stærri í átt að því að markaðsvæða þetta kerfi en þeir höfðu áður hugsad sér.“ Halldór áréttar að allra hagur sé að vinna að breytingum á Íbúðalánasjóði með opnum huga „í stað þess að festast í umræðum fortíðar“.



Á KYNNINGU ALÞJÓÐAGJALDEYRISSJÓÐSINS Benjamin Hunt kynnti nýverið álit sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins á efnahagsmálum hér. Hann er í miðri en fjær Srobona Mitra og næst Keiko Honjo. MARKAÐURINN/PJETUR



SEÐLABANKINN KYNNIR VAXTAHÆKKUN „Dregist hefur úr hömlu að gera nauðsynlegar breytingar á hinu opinbera íbúðalánakerfi,” segir í skýrslu Seðlabanka Íslands, Fjármálastöðugleiki 2006. MARKAÐURINN/STEFAN

hagsmálum og taldi hana vinna gegn árangri sem Seðlabankinn hefði náð með vaxtahækkunum sínum.

Reyndar er það svo að þegar Íbúðalánasjóður og skömmu síðar bankarnir hækkðu láns hlutföll og lækkuðu vexti íbúðalána fyrir um tveimur árum síðan var Seðlabankinn meðal þeirra sem vóruðu við aukinni þenslu í kjölfarið. Markmið Seðlabankans er að stuðla að því að verðbólga hér verði sem næst 2,5 prósentum á einu ári en það hefur reynst bankanum torsið að undanförunni. „Þar skipta sennilega mestu breytingarnar sem urðu á fasteignaveðlánamarkaði á árinu 2004 með rýmkun reglna Íbúðalánasjóðs og innkomu banka og sparissjóða í kjölfarið. Þessar breytingar leiddu til mikillar hækkunar á fasteignaverði og mikillar einkaneyslu. Undanfarin misseri hefur fasteignaverð skýrt stærstan hluta hækkunar vísitölu neysluverðs,” sagði Davíð Oddsson, formaður bankastjórnar Seðlabankans, nýlega á ársfundi Landssambands lífeyrisjóða. Þá segir í skýrslu Seðlabankans um Fjármálastöðugleika 2006 að bankinn hafi ein-

ÚR RAMMAGREIN 6 Í SKÝRSLU SEÐLABANKA ÍSLANDS, FJÁRMÁLASTÖÐUGLEIKI 2006:

„Seðlabanki Íslands hefur nokkrum sinnum tjáð sig um útlán og út lánareglur Íbúðalánasjóðs á undanförunum árum. Haustið 2003 veitti bankinn umsögn til verkefnisstjóra og ráðgjafarnefndar félagsmálaráðherra í tengslum við áform um aukin umsvif Íbúðalánasjóðs á húsnæðislánamarkaði. Í umsögninni var m.a. vakin athygli á að hlut deild ríkisins á húsnæðislánamarkaði væri með því mesta sem þekktist og að með frekari aukningu hennar væri hætt við að dregið yrði úr samkeppnishæfni fjármálfyrirtækja á lánamarkaði. Í viðamikilli skýrslu sem Seðlabankinn tók saman að beiðni félagsmálaráðherra og birt var síðla árs 2004 var

ítarleg grein gerð fyrir mati bankans á margvíslegum óáskillegum afleiðingum breyttra útlánareglna. [...] Óvæntar breytingar á fasteignaveðlánamarkaði þegar bankar hófu að veita fasteignaveðlán, ekki síst vegna áforma Íbúðalánasjóðs um að auka markaðshlutdeild sína, leiddu til þess að lánsfjárframboð jókst til mikilla muna. Sú breyting var skyndileg. Hörd samkeppni Íbúða lánasjóðs og banka og sparissjóða knúði upp fasteignaverð og þar með einkaneyslu og verðbólgu fyrr og hraðar en hægt var að bregðast við í tæka tíð með aðgerðum í peningamálum. Dregist hefur úr hömlu að gera nauðsynlegar breytingar á hinu opinbera

íbúðalánakerfi. Af því leiðir m.a. að hugsanlegt er að langtímamarkaður fyrir innlend skuldabréf verði ekki eins virkur og hann hefði ella orðið þar eð horfur virðast nú á að ekki fari nema hluti íbúðalánafjármögnunar um innlenda skuldabréfamarkað. Miklu skiptir fyrir virkni innlends skuldabréfamarkaðar, hagfellda fjármögnun íbúðalána, stöðugleika fjármálakerfisins og alþjóðlegt láns-hæfismat ríkissjóðs að sem fyrst verði gerðar breytingar á hinu opinbera íbúðalánakerfi. Eins og málum er nú komið hljóta þær að taka mið af því að innlendar lánastofnanir aðrar en Íbúðalánasjóður gegni mikilvægu hlutverki í lánsfjármögnun íbúðarhúsnæðis.“

Semja við Hitachi

Tölvuþjónustan Securstore (TBS) og Hitachi Data Systems hafa gert með sér samstarfssamning sem felur í sér að TBS selur og þjónustar diskastæður frá Hitachi.

Samkvæmt upplýsingum TBS hefur Hitachi Data Systems síðustu ár verið leiðandi á markaði fyrir diskastæður meðal stórfyrirtækja og mældist á fyrsta ársfjórðungi þessa árs með fjöru-tíu prósentu markaðshlutdeild í þeim geira. Í fyrra var svo tekin ákvörðun um meiri áherslu á sölu til minni og meðalstórra fyrirtækja.

Alexander Eiríksson, framkvæmdastjóri TBS, var ánægður með þjónustu Hitachi, enda segir hann ekki hafa liðið nema viku frá því fyrsta diskastæðan var pöntuð þar til hún var tilbúin til notkunar í gagnamiðstöð fyrirtækisins.

TBS var stofnað árið 1991 og



SAMNINGUR HANDSALADUR Alexander Eiríksson framkvæmdastjóri TBS og Henrik Rasmussen Channel Manager hjá HDS.

hefur séð um rekstur tölvu- og upplýsingakerfa fyrirtækja og stofnana. Undanfarin misseri hefur fyrirtækið sérhæft sig í afritunarþjónustu undir heitinu SecurStore.

Eggert Herbertsson, sölustjóri Hitachi á Íslandi, segir ljóst að Hitachi hafi átt erindi á íslenskan markað, þörfin fyrir diskastæður hafi aukist stöðugt gríðarlega undanfarið, enda talið að gagnamagn fyrirtækja og stofnana aukist að jafnaði um tuttugu til þrjátíu prósent á ári.

- óká

Rússneskur orkurisi einkavæddur - aftur

Til stendur að einkavæða rússneska olíufyrirtækið Rosneft. Stærstur hluti fyrirtækisins var áður í eigu Mikhaíls Kodorkovskí, sem nú situr í fangelsi í Síberíu. Jón Skaftason kynnti sér málið.

Rúmlega tíu prósent hlutabréfa í rússneska ríkis-orkurisanum Rosneft fara á almennan markað í Lundúnum og Moskvu í júlí. Það þykir sæta tíðindum, þótt ekki sé nema vegna þess að stærstur hluti Rosneft var áður í einkaeygu. Rosneft er í raun lítið annað en leifar Yugansk-olíufyrirtækis, sem áður var í eigu Yukos, fyrirtækis hins fangelsaða ólígarka Mikhaíls Kodorkovskí.

Kodorkovskí og fleiri voru árið 2004 neyddir til að selja hluti sína í Yukos til leppfyrirtækis sem síðar var yfirtekið af Rosneft, sem þá var miðlungsstórt olíufyrirtæki í eigu rússneska ríkisins. Þrátt fyrir að málamyndafjárhæð hafi skipt höndum í viðskiptunum leyndist engum að í raun var um þjóðnýtingu að ræða. Kodorkovskí var í kjölfarið sakfelldur fyrir fjár- og skattsvik og sendur til Síberíu til að aflplána dóm.

The Economist gerir fyrirhugaða skráningu Rosneft á markað að umfjöllunarefni í nýjasta eintaki blaðsins. Hvetur leiðarahöfundur vestræna fjárfesta til að sniðganga skráninguna. Með því að kaupa bréf í Rosneft veiti þeir í raun þegjandi samþykki sitt við stjórnarháttum í Rússlandi.

The Economist segir Vladimir Pútín forseta hafa lofað að gera Rússland að réttarríki þegar hann tók við stjórnartaumunum. Vissulega hafi verið staðið hroðalega að upphaflegri einkavæðingu ríkisfyrirtækja eftir fall Sovétríkjanna. Útvaldir hafi fengið eignir ríkisins á silfurfat; Mikhaíl Kodorkovskí og Roman Abramóvitsj, einvaldur enska knattspyrnu-liðsins Chelsea, þeirra á meðal. Það réttlæti hins vegar ekki aðförina að Yukos. Með gjörðum sínum hafi Pútín og félagar grafið undan eignarréttindum í Rússlandi, og það sem verra er, dómskerfinu sjálfu. Rússar geti ekki treyst því að fá úrlausn ágreiningsmála sinna fyrir sjálfstæðum og óvilhöllum dómstóli.

RÍKISFYRIRTÆKI Í EINKAREKSTRI?

Þrátt fyrir varnaðarorð The Economist verður að teljast líklegt að mikil eftirspurn verði eftir bréfum í Rosneft. Rosneft er í dag næststærsta olíuvinnslufyrirtæki í Rússlandi og yfirlýst markmið er að verða það afkastamesta ekki síðar en árið 2010. Hagnaður Rosneft nam rúmum 270 milljörðum króna árið 2005 og rúmlega fimmfaldaðist frá árinu áður.

Rosneft hefur undanfarin misseri gengið í gegnum mikla andlitslyftingu. Bandaríkjamadurinn Peter O'Brien var gerður að varaforseta og margir þeirra stjórnenda sem áður störfuðu fyrir Kodorkovskí, og sitja ekki bak við lás og slá, hafa verið endurráðnir. Margir fjárfesta líta þátttöku rússneska ríkisins jákvæðum augum,

innheimta skatta hljóti að verða á höfsömum nóttum og leiðin að opinberum leyfum greið. Þá þykir líklegt að verð á bréfum í fyrirtækinu verði fjárfestum hagstætt.

Hins vegar kann þátttaka rússneska ríkisins einnig að hafa neikvæðar afleiðingar. Ríkisfyrirtæki, þá sérstaklega rússnesk, hafa tilhneigingu til að fara óþarflega langar leiðir að markmiðum sínum, skrif-



MEÐ ÖLL VÖLD Í HENDI SÉR Vladimir Pútín Rússlandsforseti heimsótti höfuðstöðvar Rosneft á dögum. Pútín er sagður ráða og reka Rosneft bak við tjöldin.

finnska er mikil og afköst lítil. Nýleg könnun OECD leiddi í ljós að rússnesk ríkisfyrirtæki eru afskaplega illa rekin auk þess sem framleiðni er mun minni en í einkageiranum. Þá hafa þau rússnesku fyrirtæki sem hafa horfið aftur undir verndarvæng ríkisins flest valdið vonbrigðum. Framleiðni olíufyrirtækisins Sibneft hefur til að mynda minnkað síðan ríkisgasrisinn Gazprom hrifsaði það undir sig.

Aðrir hafa áhyggjur af innviðum Rosneft. Forstjóri fyrirtækisins, Sergeí Bogdantsjikov, þykir búrókrati sem ekki veldur starfinu. Þá eru mikil vandræði með flutninga á framleiddri olíu í Rússlandi. Samgöngur eru bágbornar víða á landi og of margir eru um hituna á sjó. Upphafleg ætlun Rússa var að bjóða út hluti fyrir tæpa 1.500 milljarða íslenskra króna. Nú hefur verið ákveðið að einungis verði boðinn út tæpur helmingur þess. Þykir þetta benda til þess að rússnesk yfirvöld telji áhugann á bréfum í Sibneft ekki jafn mikinn og áður.

Fjárfestar þurfa þó fyrst og fremst að spyrja sig tveggja spurninga. Í fyrsta lagi hvort það sé siðferðislega verjanlegt að kaupa hlutabréf í fyrirtæki sem rússneska ríkið hrifsaði undir sig á ólögmetan hátt. Í annan stað hvort einhver trygging sé fyrir því að slíkt gerist ekki aftur.

Önnur spurning og öllu nærtækari er síðan hvort einhverjir íslenskir fjárfestar hugsi sér gott til glóðarinnar.

Heimildir; The Economist og www.bbc.co.uk

Sjávarútvegssýning í Kína

Sjávarútvegssýningin China Fisheries & Seafood Expo verður haldin dagana 1.-3. nóvember næstkomandi í borginni Qingdao, sem er miðstöð fiskvinnslu í Kína.

Í fréttabréfi Útflutningsráðs Íslands segir að sýningin sé sú stærsta sinnar tegundar í Asíu

en þar er lögð áhersla á að ná til sístækkandi markaðar sjávarafurða í Kína.

Þá er lögð áhersla á tæki, búnað og þjónustu á sviði fiskvinnslu og útgerðar á sýningunni. Útflutningsráð hefur í mörg ár haldið utan um sameiginlegt sýningarsvæði á sýningunni.

- jab

Lyftaraeigendur athugið!

Lyftaragafflar

Allar algengustu stærðir lyftargaffla og gaffallása



Lyftarasæti

með og án fjöðrunnar



Drifkeðjur lyftarakeðjur

Víðhaldsfríar keðjur og keðjulásar



Lyftaradekk

á flestar gerðir lyftara. Svört og strikafrí.



VÉLAR:ÞJÓNUSTA

Járnhálsi 2 110 Reykjavík Sími 5 800 200 www.velar.is

12,0%

Nafnávöxtun í apríl 2006: 12% á ársgrundvelli.*

SJÓÐUR 9 – FRÁBÆR SKAMMTÍMAÁVÖXTUN

Hentar sérlega vel fyrir skammtíma-ávöxtun og fyrir þá sem vilja hafa greiðan aðgang að sparifé sínu.

Þú getur fjárfest í áskrift eða keypt fyrir staka upphæð. Farðu á www.glitnir.is og kláraðu málið.

Sjóður 9 er fjárfestingarsjóður skv. lögum nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Glitnir Sjóðir hf. Útboðsýsingu og útdrátt úr útboðsýsingu má nálgast í útbúum Glitnis eða á www.glitnir.is/sjodir.

*Ávöxtun í fortíð er ekki ávísun á ávöxtun í framtíð

GLITNIR



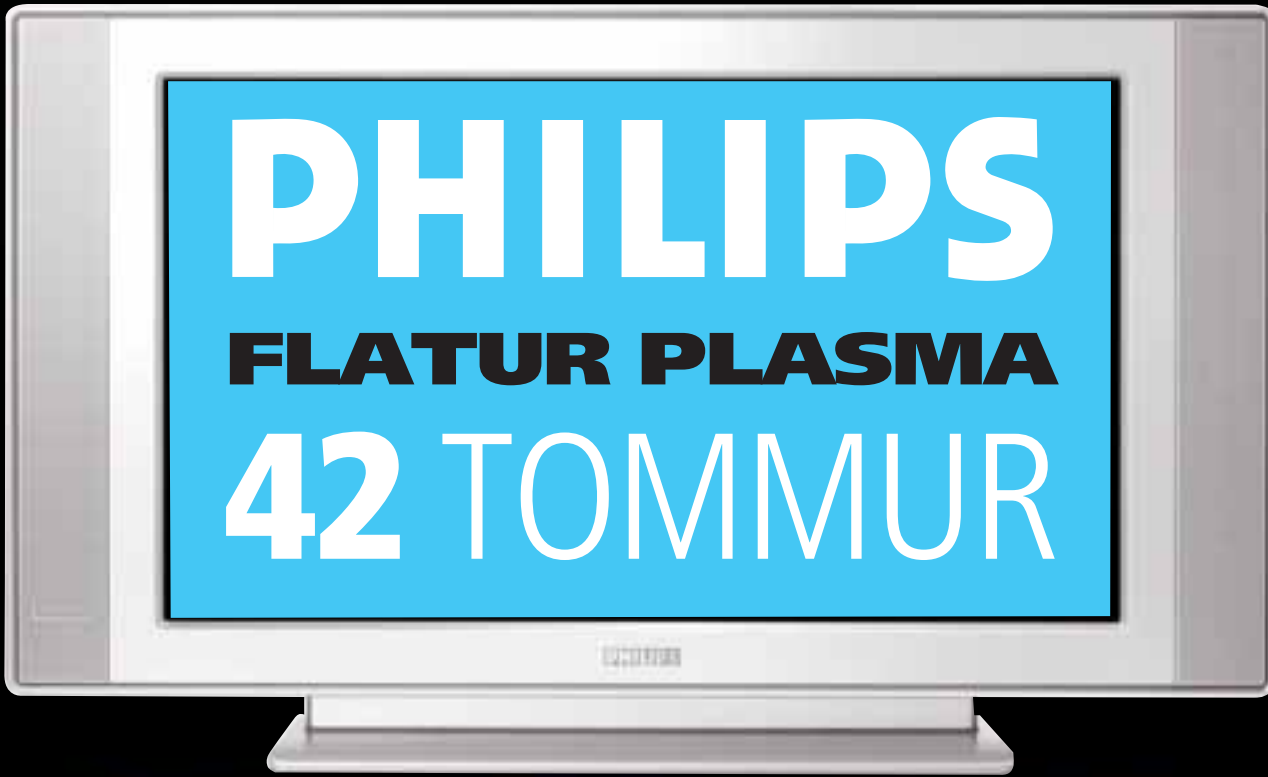
BAK VIÐ LÁS OG SLÁ Mikhaíl Kodorkovskí meðan á réttarhöldum hans stóð. Þessi fallni ólígarki og fyrrum eigandi Yukos-olíufyrirtækisins aflátnar nú dóm í Síberíu fyrir fjár- og skattsvik.



PHILIPS

OFFICIAL PARTNER

KLÁR Í SLAGINN FYRIR HM



Philips 42PF5320

42" ED PLASMA SJÓNVARP með Digital Crystal Clear og Progressive Scan, 852x480 upplausn, HDTV Ready, ljósskynjara og Active Control, 2x30w Nicam Stereo hljóðerfi Virtual Dolby Surround, 2 Scart tengjum og PC inngangi (DVI-i), SVHS, RCA, textavarp, heyrnartólstengi og fjarstýringu.

**DÚNDUR
TILBOÐ**

174.995

FULLT VERÐ 249.995

Íslenskur leiðarvísir
fylgir öllum tækjunum



2006 FIFA WORLD CUP
PARTY EDITION FJARSTÝRING
FYLGR ÖLLUM TÆKJUNUM



PHILIPS
ÖRPUNNT LCD
23 TOMMUR

TILBOÐ

99.995

FULLT VERÐ 149.995



HD ready



PHILIPS
ÖRPUNNT LCD
32 TOMMUR

TILBOÐ

199.995

FULLT VERÐ 229.995



HD ready



PHILIPS
ÖRPUNNT LCD
37 TOMMUR

TILBOÐ

249.995

FULLT VERÐ 299.995



HD ready



PHILIPS
FLATUR PLASMA
50 TOMMUR

TILBOÐ

369.995

FULLT VERÐ 499.995



HD ready



Heimilistæki

www.ht.is

SÆTUNI 8 REYKJAVÍK · SÍMI 569-1500 | UMBOÐSMENN
EYRARVEGI 21 SELFOSSI · SÍMI 480-3700 | UM LAND ALLT

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkíð...

Spurningin um Íbúðalánasjóð er spurning um hvers konar fjármálakerfi við viljum.

Ræður markaðurinn eða ríkið?

Hafliði Helgason

Hætta er á að erfitt verði að finna viðunandi lausn á breyttu umhverfi á lánamarkaði hér á landi. Í miðju þensluástandi var tekin ákvörðun um að auka heimildir Íbúðalánasjóðs til útlána með þeim afleiðingum að bankarnir fóru af krafti inn á íbúðalánamarkaðinn.

Slík þróun var óhjákvæmileg fyrir eða síðar. Hins vegar var tíma-setningin afleit og bein afleiðing af pólitískri ákvörðun um hækkun hámarkslána og hækkun lánschlutfalls af eignum. Stjórnvöld skelltu skollaeýrum við viðvörðunum um að afleiðing þessarar ákvörðunar yrði veruleg útlánþensla eins og raunin varð.

Nú er í gangi vinna um að endurskoða hlutverk Íbúðalánasjóðs. Mikilvægt er að út úr þeirri vinnu komi skynsamleg niðurstaða þar sem ríkið hættir samkeppni á fjármálamarkaði. Einkavæðing bankanna var yfirlýsing um það hvers konar fjármálakerfi við viljum hafa. Árangurinn hefur verið gríðarlegur og sú ákvörðun mun um ókomin ár auka á hagsæld þjóðarinnar. Við höfum slæma reynslu af ríkisreknu bankakerfi og erum ekki ein um það.

Viðast hvar í nágrannalöndum okkar tíðkast einfalt kerfi í íbúðalánunum. Bankar lána til húsnæðisakaupa. Þannig hafa Danir haft þetta kerfi í aldaðir, frá brunanum mikla í Kaupmannahöfn, án þess að almenningur hafi átt í erfiðleikum með að koma sér upp þaki yfir höfuðið.

Pólitíska spurningin er hvort ríkið eigi að lána íslenski efrí- og millistétt fyrir húsnæði sínu. Þeir sem aðhyllast markaðshagkerfi hljóta að svara slíku neitandi. Andstæðingarnir tína gjarnan til rök um það að ríkið tryggi samkeppni á lánamarkaði. Þetta eru fráleit rök og endurspeglar bara eina skoðun. Það er þá að markaði sé ekki treystandi fyrir samkeppni almennt. Með sömu rökum væri full ástæða fyrir ríkið að opna matvöruverslun, bensinstöð, stofna tryggingarfélag og tiskuverslanir.

Andstaðan við að taka skrefin til fulls í markaðsvæðingu fjármálakerfisins byggja á röklitlum tregðulögmálum, ótta við breytingar og verndarstefnu gagnvart stofnunum. Það sama á við um andstöðu við að sparísjóðir geti breyst í hlutafélag og eignarhald þeirra farið að lúta almennum markaðslögmálum.

Þeir sem hafa áhyggjur af því að hópar í samfélaginu fái ekki aðgang að markaðsvæddu fjármálakerfi vegna afskekkrar búsetu eða fátæktar verða einfaldlega að leita pólitískra lausna á slíkum vanda. Sú lausn verður að vera önnur en sú að gerast ríkisrekinn dragbítur á hagræðingu í markaðsvæddu hagkerfi.

eggert@markadurinn.is | hafliði@markadurinn.is | holmfridur@markadurinn.is | jonab@markadurinn.is | olikr@markadurinn.is

Stefnumiðað árangursmat

ORÐ Í BELG

Fjóra María Agústsdóttir
Ráðgjafi hjá
IMG



Balanced Scorecard, þýtt sem stefnumiðað árangursmat, er hugverk dr. Robert S. Kaplan og dr. David P. Norton en þeir stofnuðu fyrirtækið Balanced Scorecard Collaborative Inc. (BSCol.) árið 1992. Megintilgangur með notkun aðferðarinnar er í stuttu máli að hrinda sinni stefnu í framkvæmd. Hugmyndafræðin byggist á því að fyrirtæki og stofnanir innleiði stefnu hratt og á árangursríkan hátt. Árangursstjórnunin samhefir árangursmælingar og stjórnskipulag fyrirtækis eða stofnunar. Árangursmælingar eru einnig lykkillinn að hvatningu til frekari árangurs og að gera hann sýnilegri. Stefnumiðað árangursmat er ein af bestu aðferðafræðum í árangursstjórnun seinustu 75 ára að mati Harvard Business Review og er nú kennd í flestum viðskiptaháskólum heims og notuð af fjölda fyrirtækja og stofnana.

BSCol. er eina fyrirtækið í heiminum sem hefur heimild til að veita ráðgjöf sem byggir á aðferðafræðinni eins og hún er skilgreind af Kaplan og Norton. IMG hóf samstarf við BSCol. á síðastliðnu ári og kallast því Balanced Scorecard Affiliate, þ.e. útibú BSCol. á Íslandi. Með þessari aðild varð IMG fjórða ráðgjafar fyrirtækið í Evrópu sem öðlast heimild til Balanced Scorecard ráðgjafar undir merkjum Kaplans og Nortons. Í þessu nána samstarfi er IMG þátttakandi í mótun og þróun aðferðafræðinnar ásamt því að vera ávallt með undir höndum allra nýjustu upplýsingar, tæki og töl á sviði stefnumiðaðs árangursmats. Til að mynda hafði IMG handrit af nýju bókinni Alignment í hálf ári til yfirlæstra og athugasemda áður en hún var gefin út.

Símon Þorleifsson, ráðgjafi hjá IMG, hefur unnið síðastliðin þrjú ár við árangursstjórnun og stefnumiðað árangursmat og hefur haft veg og vanda af samstarfinu við BSCol. Hann segir samstarfið ganga vel og að aðferðafræðin hafi verið löguð að íslenskum og skandinavískum aðstæðum og henti fyrirtækjum og stofnunum af öllum stærðum. IMG hefur nú aðstoðað og unnið með yfir tuttugu fyrirtækjum á

Íslandi við innleiðingu stefnumiðaðs árangursmats auk þess að halda fyrirlestra fyrir fyrirtæki í Danmörku.

Fyrirtæki bæði hérlendis og erlendis sem hafa nýtt sér stefnumiðað árangursmat hafa m.a. afrekað eftirfarandi:

- Aukna markaðshlutdeild
- Aukna ánægju og tryggð viðskiptavina
- Aukinn hagnað
- Hækkun á gengi hlutabréfa
- Bætta ímynd
- Markvissari upplýsingamiðlun til starfsmanna
- Markvissari uppbyggingu upplýsingatækni

Stofnanir bæði hérlendis og erlendis sem hafa nýtt sér stefnumiðað árangursmat hafa m.a. afrekað eftirfarandi:

- Skýrari stefnu og sýn á aðalatriðin
- Aukna ánægju viðskiptavina og skjólstæðinga
- Áreiðanlegri rekstraráætlanir
- Aukna framleiðni og afköst
- Aukna ánægju starfsmanna
- Aukna þekkingu starfsmanna á starfseminni
- Hagræðingu í innri ferlum
- Markvissari uppbyggingu upplýsingatækni
- Heildarárangur stofnunar eykst og verður sýnilegri

Símon segir ákveðna þróun á hugmyndafræðinni hafa átt sér stað sl. ár. Fyrst hafi áherslan verið á svokallað „skorkort“ þar sem árangursmálkvarðar voru settir upp. Síðar hafi stefnumiðað árangursmat verið skilgreint sem verkfæri til breytingarstjórnunar og áherslan lögð á stefnudrifið fyrirtæki. Þá hafi stefnumiðað árangursmat orðið

Pó svo að rekstrareiningar fyrirtækja eða stofnana séu reknar af mjög hæfum stjórnendum kemur það oftast en ekki fyrir að áætlanir þeirra stangast á, samstarf er ekki nógu gott eða megin markmið stuðla ekki að bestu heildarafkomu fyrirtækis. Fyrir vikið glatast tækifæri og auðlindir eru vanýttar.

UM VÍÐA VERÖLD

Plastflaska sem leysist upp

The Independent | The Independent fjallar um umhverfisvænar umbúðir neysluvarnings. Nýlega hafi drykkjarframleiðandinn Belu sett á markað plastflösku sem eyðist sjálfkrafa á nokkrum mánuðum. Flaskan er unnin úr korni og fer allur hagnaður af söluinni til góðgerðarsamtakanna Wateraid. Telur blaðið að mikil vitundarvakning hafi orðið meðal framleiðenda. Stórverslanarísinn Sainsbury selji nú skyndimat í umhverfisvænum umbúðum. Þá hafi Coca-Cola hafið prófanir á flöskum sem eyðist sjálfkrafa, auk þess sem sælgætisframleiðandinn Nestlé hyggist setja á markað umbúðir sem leysist upp komist þær í snertingu við vatn. Þrátt fyrir að ofangreindir framleiðendur séu greinilega á réttri leið er enn langt í land að mati The Independent. „Meðalmaðurinn í Bretlandi fleygir umbúðum sem nema eigin líkamsþyngd á sjö vikna fresti,“ segir í leiðara blaðsins.

Fyrirsögnin felldi fyrirtækið

Wall Street Journal | Wall Street Journal segir dóma yfir sakborningum í Enron-málinu hafa sannað í eitt skipti fyrir öll að enginn, hversu valdamikill sem hann kann að vera, er ósnertanlegur. Leiðarahöfundur telur forstjórana fyrrverandi Kenneth Lay og Jeffrey Skilling í raun hafa tapað málinu strax á fyrstu stigum með því að halda því fram að Enron hefði hrúkið vegna fyrirsagna í Wall Street Journal. Höfundur þakkar hrósið, en segir Wall Street Journal hvergi nærri svo valdamikill fjölmiðill. „Fjárfestar töpuðu milljörðum Bandaríkjadala. Lífeyrisréttindi fyrir 2,1 milljarð fóru í vaskinn og 5.600 manns misstu vinnuna. Enron-málið sannar að ef þú lýgur að fjárfestum, starfsmönnum og almenningi um raunverulega stöðu fyrirtækis þíns þarftu að gjalda fyrir það,“ segir í Wall Street Journal.

ÚTGÁFUFLAG: 365 – prentmiðlar RITSTJÓRN: Hafliði Helgason RITSTJÓRN: Eggert Þór Aðalsteinsson, Hólmfríður Helga Sigurðardóttir, Jón Aðalsteinn Bergsveinsson, Óli Kristinn Ármannsson AUGLÝSINGASTJÓRN: Jónína Pálsdóttir RITSTJÓRN OG AUGLÝSINGAR: Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík AÐALSÍMI: 550 5000 SÍMBRÉF: 550 5006 NETFÖNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglisingar@markadurinn.is VEFANG: vistir.is UMBROT: 365 – prentmiðlar PRENTVINNUSLA: Ísafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthúsið ehf. dreifing@posthusid.is Markaðurinn er dreift ókeypis með Fréttablaðinu á heimili á höfuðborgarsvæðinu, Suðurnesjum og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Markaðurinn áskilur sér rétt til að birta allt efnit blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds.

Betri leið til að vinna á tímaskorti

„...hvergi áður náð jafn hárrí ávöxtun á tímarsparnað...“
Fylkir Sævarsson, 39 ára lðnfræðingur.

“Í þessu er fólgin mikill tímarsparnaður.”
Ester Ýr Jónsdóttir, kennari

“Hreinn tímaþjófur að láta það fram hjá sér fara.”
Rut Skúladóttir, 20 ára nemi.

Meiri tími – Aukið forskot – Sterkari sérstaða

Hvað segja nemendur okkar um námskeiðið:

Frábært, markviss, hnitmiðað, krefjandi, mikil aðstoð, árangursríkt, góð þjónusta.

Nýtt námskeið - 6. vikna hraðnámskeið 7. júní

Akureyri 3. vikna hraðnámskeið 26. júní

Náðu árangri með okkur í sumar og skráðu þig á

sumarnámskeið Hraðlestrarskólans.

Skráning hafin á www.h.is og í síma 586-9400.

Gerum föst verðtilboð í fyrirtækjanámskeið



VR og fleiri stéttarfélag styrkja þátttöku félagsmanna sinna á námskeiðinu.

Eldur um borð í skipum

Hið hörmulega brunaslys sem varð í Akureyrinni í síðustu viku leiðir hugann að brunavörnum í skipum. Eldur um borð í skipum er eitt það skelfilegasta sem sjómenn geta átt yfir höfði sér þar sem öll rými eru þröng, stigar bæði brattir og þröngir og í flestum tilfellum eru aðstæður erfiðar.

Þegar eldur brýst út um borð í skipi er í flestum tilfellum ekkert annað til ráða fyrir áhöfn en að reyna að tryggja öryggi sitt og ráðast síðan til atlögu við eldinn, þar sem sú staða getur verið uppi að ekki sé hægt að yfirgefa skipið, til dæmis vegna veðurs.

Reykur frá eldi leitar upp og því geta menn verið komnir í reykt jafnvel þremur hæðum ofar en eldurinn er og þurfa því að fíkra sig langa og erfiða leið til að komast að eldsupptökum. Reykur frá innréttingum eins og mikið eru notaðar í skip getur verið mjög eitruður og því er nauðsynlegt að reykköfunartæki séu til staðar og í góðu lagi og að menn hafi fengið kennslu í að nota þau.

Ávallt skal gæta þess að allur brunavarnarbúnaður sé til staðar.

Reglulegar æfingar á viðbrögðum áhafnar við bruna og

ÖRUGG FYRIRTÆKI



Átak Markaðarins og Sjóvá

atvinnugreinum á meðan þeim notkun viðeigandi búnaðar eru nauðsynlegar og einnig að fara yfir verklag; hvað hverjum og einum er ætlað að gera ef eldur brýst út.

Góð umgengni um vistarverur og meðferð elds ætti að vera ofarlega í hugum manna og þar ber hverjum og einum að hugsa um skipsfélaga sína.

Nýliðafræðsla þarf að vera í föstum skorðum þar sem oft á tíðum eru miklar mannbreytingar, sér í lagi á vorin þegar margir ungir menn fara á sjóinn til að afla tekna yfir sumarið til að kosta nám sitt yfir vetramánudina. Þessir einstaklingar mæta til starfa fullir áhuga en það segir ekki til um það að þeir þekki í hvernig umhverfi þeir eru að fara að starfa. Því er nauðsynlegt að fara yfir neyðaráætlanir og neyðarútganga með þeim.

Þrátt fyrir að eftirlit viður-

kenndra skoðunaraðila sé samkvæmt ströngum reglum líður nokkur tími á milli þess að það sé framkvæmt og því er það í hendi áhafnarinnar sjálfar að huga að því að allt sé í góðu lagi þess á milli.

Þá er sérstaklega mikilvægt að huga að neyðarútgöngum, það er að allir snerlar sé vel liðugir.

Umgengni og eftirlit með slíku á að vera í hugum allra í áhöfn án tillits til stöðu þeirra og ef einhver verður var við eitthvað sem betur má fara ber honum að tilkynna það. Það er jú líf allra sem er í húfi þegar eldur brýst út um borð í skipum.

Hlynur Jónsson

Tjónamatmaður hjá Sjóvá

SPÁKAUPMAÐURINN

Grætt á erjunum

Ein af uppsprettum auðs og hagsældar er það að fólk er þeirrar gerðar upp til hópa að geta ekki komið sér saman um nokkurn skapaðan hlut. Við sem heima sitjum syndandi í peningum nýtum okkur þennan veikleika mannskepnunnar og græðum svolíttinn pening á því.

Átök í viðskiptalífnum undanfarin ár hafa verið mér heilla-drjúg. Fyrir slíkt ber að þakka. Eins og deyfðin hefur verið á hlutabréfamarkaðnum var maður farinn að óttast að mannlegt edli hefði breyst og að öll átök hefðu verið lögð til hliðar. Átök eru nefnilega afl þeirra hluta sem gera skal.

Þetta er nú kannski svolítt orðum aukið hjá mér, enda vissi ég að engar væru sættirnar í stjórn Straums. Og hvað gera spákaupmenn þá? Þeir kaupa sér hlut í Straumi Burðarási. Föstudagurinn var mikill hamingjudagur þegar Björgólfsfeðgar stilltu sér upp og sýndu tennurnar og tryggðu sterkari stöðu í Straumi. Bréfin tóku kipp og nú er að sjá hvort Magnús Kristinsson taki ekki á móti. Ef hann gerir það, þá er veisla framundan í hlutabréfum Straums. Ég er að vísu ekki alveg viss um að Magnús sé með stöðu til að berjast við Bjöggana, en það er alveg klárt að viljann vantar ekki. Davíð hefur áður haft betur gegn Góliat og því ekki að reyna?

Annað sem ég velti fyrir mér er hvort allir í hluthafahópi Glitnis séu spennir fyrir því að Hannes Smáráson styrki stöðu sína enn frekar í bankanum. Ef menn eru órólegir, þá er allt eins líklegt að þeir fari að kaupa meira. Bjarni keypti allavega slatta í Glitni og það segir mér að maður á að setja smá aura í það fyrirtæki. Annað hvort hækka bréfin vegna innri spennu eða að pípurarnar eru fullar af gulli. Bankinn er að breytast meira en menn almennt grunar og alþjóðastarfsemin er spennandi. Vandinn er bara sá að á meðan þessi almenna deyfð er yfir markaðnum framkallast ekki neitt. Alfesca er annað fyrirtæki sem ég hef verið að spá í að undanfögnu. Gengið er lágt og þótt allir séu sáttrir í eyndinni þar hlýtur að draga til tíðinda og að endurskipulagning fari að skila sér. Ef laxaverð lækkar á sama tíma og hagræðing fer að skila sér hljóta bréfin að hækka.

Samkeppnin við vexti Seðlabankans mun sennilega gera það að verkum að góðir fjárfestingarkostir skila sér hægt. Þolinmæði er ekki mín helsta dyggð, en að sjálfsögðu er ég með augun opin. Átök við þessar kringumstæður eru líklegri uppspretta hagnaðar en skynsamlegur rekstur. Erjur eru betri en að erja.

Spákaupmaðurinn á horninu



IP símapjónusta

Átta ástæður til að skipta yfir í IP símapjónustu Nýherja

- Alltaf til taks**
Aðeins eitt símanúmer fyrir borðsímum og GSM sem tryggir að hægst er að ná í starfsmenn hvar og hvenær sem er.
- Enginn stofnkostnaður**
Engin fjárbinding í vélbúnaði - Fastar mánaðarlegar greiðslur.
- Lægri símakostnaður**
Símtöl flutt yfir gagnanetið í stað símalína sem lækkar símakostnað verulega.
- Ókeypis símtöl**
Öll símtöl innan fyrirtækis geta verið ókeypis þótt starfsemin sé dreifð.
- Símtöl erlendis á innanlandstaxta**
Starfsstöðvar erlendis og starfsmenn á ferðalagi geta átt samskipti við Ísland á innanlandstaxta.
- Fundur á ferðinni**
Auðvelt að setja upp símafundi, bæði í borðsímum og GSM.
- Tölvusími**
Hægt að hringja beint úr tölvunni.
- Færanleiki**
Auðvelt að flytja símtöl úr borðsímum í farsímum þegar þú þarft að vera á ferðinni.

Hafðu samband við UT ráðgjafa Nýherja sem bjóða þér faglega ráðgjöf á því hvernig þú getur aukið þjónustu þíns fyrirtækis og um leið lækkað kostnað.

Síminn er 569 7700 og netfangið er ut@nyherji.is

AVAYA
COMMUNICATIONS
AT THE HEART OF BUSINESS
avaya.com

NÝHERJI

Nýherji hf. · Borgartúni 37 · 105 Reykjavík · Sími 569 7700 · www.nyherji.is

AURASÁLIN

Stóriðju í Vatnsmýrina

Nú loks verður það að veruleika sem Aurasálin hefur dreynt um. Reykjavík fær loksins stóriðju. Með kjöri nýrra athafnamanna í stjórn Reykjavíkur á laugardaginn eru hagsmunir Reykjavíkur tryggðir. Höfuðborgin mun ekki lengur sitja á hakanum þegar kemur að því að velja næsta stað fyrir álbræðslu. Með því að tengja Vatnsmýrina við Sundahöfn með glæsilegri stofnbraut þvert yfir Þingholtin verður hægt að skapa gríðarlegan hagvöxt. Tækifærin fyrir skólabúningaklædd ungmenni borgarinnar eru óþrjótandi í hátæknivæddu álveri við hlið hátæknisjúkrahúss í miðri höfuðborginni.

Markaðurinn brást vel við tíðindum mánudagsins þegar Framsóknarflokkurinn náði völdum í Reykjavík með sína athafnastefnu að leiðarljósi. Það kom Aurasálinni ekki á óvart enda fagnaði hún hækkun hlutabréfa. Það var verðskuldað að þessu sinni.

Aurasálin hefur alltaf stutt Framsóknarflokkinn að málum og það verður að játast að hún var orðin ansi smeyk um að fylgi hennar í Reykjavík dygði ekki til að ná meirihluta í Orkuveitunni. Það tókst þó á endanum. Hvað það var sem á endanum sannfærði Reykvíkinga um að koma Framsóknarflokknum í forystu skal ósagt látið, en þar hlýtur einhverju að hafa ráðið skýr og klár vilji flokksins til þess að móta landið eftir þörfum fólks en hvorki fugla né fiska.

Því miður hafa skynsamir kjósendur engan annan valkost hér á landi en Framsóknarflokkinn. Allir hinir flokkarnir eru úti að aka. Sjálfstæðisflokkurinn er flokkur auðmanna og kauphallargróða. Vinstri grænir halda að fólk geti lifað af því að tína fjallagrös og halda að foss sé fegurri en fallvatnsvirkjun. Frjálslyndir eru við sama heyrarðshornið og Samfylkingin er of ungur flokkur til þess að hægt sé að taka afstöðu til hans.

Reyndar fer tal sumra framsóknarmanna um að gera Ísland að fjármálamiðstöð í taugarnar á Aurasálinni. En líklega er það enn eitt klókindalegt bragð þeirra til þess að laða að sér kjósendur og styrktaraðila. Aurasálinni dettur ekki í hug að framsóknarmenn myndu nokkru sinni láta þessa fásinnu verða að veruleika - en það sakar engan að ljúga smá í kosningum ef málstaðurinn er réttur. Í upphafi skal endinn skoðaður og tilgangurinn helgar meðalið.

Það var eins með þjóðarsáttina í þessum kosningum. Aurasálin tekur undir með oddvita Framsóknarflokksins í að hlæja að þessu loforði nú þegar kosningar eru afstaðnar. Það stóð aldrei til að gera neitt í þessum kosningaloforðum, nema ef það hentaði. Nú er tími samræðu og loforða liðinn. Besta að gleyma þeim og hefja framkvæmdir. Upp með skóluna!



KJARTAN ANTONSSON, FRAMKVÆMDASTJÓRI ÍSLANDIA BÚÐANNA

Á besta horninu í bænum

Kjartan Antonsson er framkvæmdastjóri minjagripaverslana Islandia. Nýverið var opnuð ný Islandia-verslun í Bankastrætinu til viðbótar við þá sem fyrir var í Kringlunni. Jón Skaftason fór og hitti Kjartan og komst að raun um að verslunarrekstur í miðbænum á síður en svo undir högg að sækja.

Islandia hefur verið í Kringlunni frá árinu 1987 en var áður hluti Rammagerðarveldisins. Tengdforeldrar Kjartans Antonssonar, þau Bjarni Jóhannesson og Ásta Jóhannsdóttir, keyptu búðina árið 1993, skildu hana frá Rammagerðinni og breyttu nafninu í Islandia. Bjarni Jóhannesson er einmitt sonur Jóhannesar Bjarnasonar í Rammagerðinni. „Tengdforeldrar mínir höfðu unnið lengi áður í Rammagerðinni. Kringlan var opnuð árið 1987 og búðin hefur verið á sama stað síðan þá,“ segir Kjartan.

Tengdforeldrar Kjartans stofnuðu einnig Bol og ráku til margra ára. Þau seldu Bol fyrir nokkrum árum en Kjartan segir þó arfleifðina sjáanlega í Islandia-búðunum. „Við erum einmitt með mikið úrval af bolum og höfum mikla kunnáttu í þeim efnum.“

Islandia er nú að fullu í eigu Kjartans og konu hans, Hönnu Heiðar Bjarnadóttur, þótt stofnendurnir séu enn viðloðandi reksturinn. Auk Islandia reka Kjartan og Hanna heildverslunina Viking-Craft, sem býður gjafa- og ferðamannavöru til verslana.

Kjartan er gamall fótboltaáður; spilaði með Breiðabliki, ÍBV og Fylki. Hann nýtti sér síðan knattspyrnuna og fór á fótboltastyrk til Bandaríkjanna. Þar spilaði hann fyrir James Madison-háskóla í Virginíu auk þess að læra viðskipta- og upplýsingatækni.

Hanna lærði útstillingar við Iðnskólann í Hafnarfirði og segir Kjartan námið hafa nýst þeim vel við verslunarreksturinn. „Við höfum einmitt lagt mikla áherslu á framsetningu vörunnar. Það er nú einu sinni þannig að varan selst ekki af sjálfu sér. Sjálfur hef ég verið að taka til í tölvumálum fyrirtækisins og nýtt mér þá þekkingu sem ég öðlaðist á skólaárunum.“

„Við ætlum að byrja á því að sjá hvernig sumarið fer. Fólk er hérna, það þarf bara að fá það inn. Það verður vissulega erfiðara hérna í vetur en þá er bara að reyna að ná til Íslendinganna.“

Á BESTA HORNINU Í BÆNUM

Kjartan segir enga tilviljun að ákveðið hafi verið að opna verslun í Bankastrætinu og þvertækur fyrir að verslunarrekstur í miðborginni eigi undir högg að sækja. „Mér finnst vera bjartara yfir miðbænum en áður. Við stúderuðum vel og lengi hvar væri best að opna nýja verslun og ég tel okkur hafa opnað á einu besta horninu í bænum.“

Á mánudegi í miðbænum er augljóst að ýmislegt hefur gengið á um liðna helgi. Á skartgripaverslun í grenndinni hefur verið brotin rúða en þó greinilegt að borgarstarfsmenn hafa verið snöggir á vettvang og bjargað því sem bjargað varð. Kjartan segist þó engar áhyggjur hafa af ölpýrstum Reykvíkingum. „Forveri minn hér í Bankastrætinu segir skemmdarverk fáheyrð. Við erum líka á svo áberandi stað að maður skyldi ætla að rúðum og öðru væri óhætt. Maður sér kannski merki helgarinnar á mánudegi, en starfsmenn borgarinnar eru mjög öflugir við að hreinsa.“

Kjartan telur um helming viðskiptavina Islandia vera ferðamenn. „Túristarnir eru í miðbænum. Þeir ganga Bankastrætið og beygja síðan upp Skólavörðustíginn þegar þeir sjá glitta í Hallgrímskirkju.“

Kjartan segir verslunina óhjákvæmilega finna fyrir sveiflum á gengi. Hann segist strax finna muninn nú þegar krónan hafi lækkað gagnvart erlendum gjaldmiðlum. „Útlendingar reikna auðvitað út frá sínum eigin gjaldmiðli og kaupa í samræmi við það. Hingað koma margir Bandaríkjamenn, en einnig Bretar, Þjóðverjar og Skandinávar. Kanarnir eru duglegastir við að versla. Þeir virðast hafa meira milli handanna.“

HÖRD SAMKEPPNI

Rekstur verslunar sem leggur jafn ríka áherslu á viðskipti við ferðamenn og Islandia er óhjákvæmilega nokkuð árstíðabundinn. Þess vegna hefur Islandia alla tíð lagt mikla áherslu á vandaða gjafavöru, þá sérstaklega

Islandia kringum jólin. „Við eigum nokkuð tryggan íslenskan kunnahóp. Við höfum enda lagt mikla áherslu á að hafa sérstöðu í úrvali. Við erum með gott úrval gjafavöru og þess vegna er reksturinn kannski ekki jafn veikur fyrir árstíðasveiflum og hjá dæmigerðum ferðamannaverslunum.“

Tveir fastir starfsmenn eru í versluninni í Kringlunni. Þá hefur bókarari verið í sextíu prósentu starfi hjá versluninni. Einn fastur starfsmaður er í búðinni í Bankastrætinu. Kjartan reiknar með að ráða 10-12 starfsmenn til viðbótar yfir sumarið. „Við opnum snemma á morgnana og lokum seint á kvöldin og veitir ekkert af fólkinu. Við erum mikið hérna hjónin, auk þess sem tengdforeldrar mínir eru alltaf viðloðandi reksturinn.“

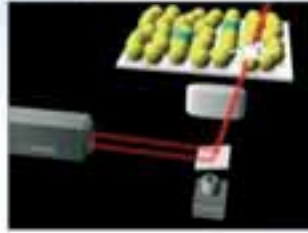
Kjartan er bjartsýnn á framtíð Islandia. Verslunin í Bankastrætinu hafi farið vel af stað og hann eigi ekki von á öðru en að framhald verði á. „Við ætlum að byrja á því að sjá hvernig sumarið fer. Fólk er hérna, það þarf bara að fá það inn. Það verður vissulega erfiðara hérna í vetur en þá er bara að reyna að ná til Íslendinganna.“

Margar gjafavöruverslanir er að finna í Reykjavík og samkeppnin því hörð. Í miðbænum er Rammagerðin með verslun auk þess sem gjafavöru má finna í stærri verslunum á borð við Mál og menningu og Iðu. Kjartan segir að til að standast samkeppnina sé nauðsynlegt að ná sérstöðu en er ófánlegur til að gefa upp tölur úr rekstrinum. „Það er nú einmitt það sem keppinautarnir vilja vita,“ segir Kjartan Antonsson.

Humarhúsið

Humarhúsið • Amtmannstíg 1 • 101 Reykjavík • Sími: 561 3303 • humarhusid.is





Skráningarskjal Cyntellect Inc.- maí 2006

Nýtt hlutafé fyrir 10 - 12 milljónir USD boðið á genginu 2,5 - 3,0 til fagfjárfesta

Skráningarskjal er gefið út í tengslum við hlutafjárútböð Cyntellect Inc. og fyrirhugaða skráningu á ISEC markað Kauphallar Íslands hf. í júní 2006.

Skráningarskjal Cyntellect Inc. er birt í fréttakerfi Kauphallar Íslands hf. 24. maí 2006 og á vefsíðu NordVest verðbréfa hf. Einnig er hægt að nálgast skráningarskjalið hjá umsjónaraðila.

Opinn kynningarfundur fyrir fagfjárfesta verður haldinn á Hótel Nordica, Suðurlandsbraut 2, 108 Reykjavík, miðvikudaginn 31. maí klukkan 17:00.

Útgefandi:

Cyntellect Inc., kt: 500406-9760, 6620 Mesa Ridge Road, Suite 100, San Diego, California 92121, United States, www.cyntellect.com.

Heildarfjöldi hluta:

Heildarfjöldi hluta í Cyntellect Inc. fyrir útböð er 12.071.076. Boðnir verða út 4.000.000 nýir hlutir og verður heildarfjöldi hluta eftir útböð 16.071.076.

Útböðsgengi:

Útböðsgengi verður ákvarðað með söfnun viljayfirlýsinga á gengisbilinu 2,5 - 3,0 USD á hlut.

Kynningartímabil:

29. maí - 2. júní 2006.

Selt til:

Fagfjárfesta utan Bandaríkjna Norður Ameríku.

Lágmarkskaup:

70.000 bandarískir dollarar að kaupverði.

Söfnun viljayfirlýsinga:

Fagfjárfestar geta skilað inn óbindandi viljayfirlýsingum þar sem fram kemur fjöldi hluta sem þeir vilja kaupa ásamt gengi og skal viljayfirlýsingum skilað fyrir klukkan 17.00 miðvikudaginn 7. júní 2006. Viljayfirlýsingar eru ekki á stöðluðu formi.

Endanlegt útböðsgengi:

Endanlegt útböðsgengi tekur mið af viljayfirlýsingum sem berast. Stjórn Cyntellect Inc. ákveður endanlegt útböðsgengi og verður það tilkynnt fyrir klukkan 21:00 fimmtudaginn 8. júní 2006.

Tilkynning um úthlutun:

Fyrir klukkan 21:00 fimmtudaginn 8. júní verður þeim aðilum sem skiluðu inn óbindandi viljayfirlýsingum tilkynnt hversu mikið þeir fá að kaupa í útböðinu og á hvaða gengi. Útgefandi áskilur sér rétt til að hafna tilboðum í heild eða að hluta.

Skil á bindandi tilboðum:

Fjárfestar skila inn bindandi tilboðum í samræmi við úthlutun fyrir kl.19:00 þriðjudaginn 13. júní 2006.

Bindandi tilboðum skal skilað í lokuðum umslögum merkt "Cyntellect Inc. - hlutafjárútböð" til NordVest verðbréfa hf., Suðurlandsbraut 30, 4. hæð, 108 Reykjavík.

Bindandi áskrift:

Fjárfestum verður tilkynnt fyrir klukkan 21.00 miðvikudaginn 14. júní 2006 hvort tilboð þeirra hafi verið samþykkt og þeim send greiðslufyrirmæli. Bindandi áskrift hefur ekki komist á fyrir en útgefandi hefur tilkynnt fjárfestum að bindandi tilboði þeirra hafi verið tekið.

Gjaldlagi áskrifta:

20. júní 2006.

Afhending hluta:

Ný heimildarskrteini verða gefin út rafrænt hjá Verðbréfaskráningu Íslands hf. eigi síðar en einum degi eftir að fjórðungur útböðsins hefur verið greiddur, en þó ekki síðar en 21. júní 2006.

Skráning í Kauphöll Ísland:

Fyrirhugað er að skrá Cyntellect Inc. á ISEC lista Kauphallar Íslands hf. eigi síðar en föstudaginn 23. júní 2006. Skráning er bundin því skilyrði að takist að safna 10 milljónum USD. Auðkenni í Kauphöll Íslands: "CYNT".

Umsjónaraðili:

NordVest verðbréf hf.
kt. 410301-2880, Suðurlandsbraut 30, 4. hæð, 108 Reykjavík,
sími 590-9000, fax 590-9001, www.nordvest.is

Upplýsingar um útböð:

Verðbréfamíðlun og fyrirtækjaráðgjöf NordVest verðbréfa hf. veita allar nánari upplýsingar varðandi hlutafjárútböð Cyntellect Inc. í síma 590-9000.

CYNTELLECT

NordVest
VERÐBRÉF



Einfaldara Ísland

Einfaldari og betri reglusetning í þágu atvinnulífs og almennings

Ráðstefna haldin á Grand Hótelu 6. júní 2006 kl. 13:00

- 13:10 **Ávarp**
Halldór Ásgrímsson forsætisráðherra.
- 13:20 **Skilvirkar reglur - stefnumörkun og áherslur OECD**
Mr. Josef Konvitz, Head of Division, Programme Regulatory Management and Reform, OECD.
- 13:50 **Einfaldari og betri reglur – áherslur Evrópusambandsins**
Mrs. Silvia Viceconte, Economist, European Commission, DG Enterprise and Industry, Unit B3, Impact assessment and economic evaluation.
- 14:20 **Samvinna opinberra aðila og einkaaðila í þágu betri reglusetningar**
Hr. Flemming N. Olsen, specialkonsulent, Regelforenklingsenheden, Finansministeriet, Danmörku.
- 15:00 **Kaffihlé**
- 15:15 **Mikilvægi góðra og einfaldra reglna**
Pétur Reimarsson, verkefnastjóri, Samtökum atvinnulífsins og fulltrúi í ráðgjafarnefnd um opinberar eftirlitsreglur.
- 15:30 **Samráð er þáttur í góðum löggjafarháttum**
Halldór Grönvold, aðstoðarframkvæmdastjóri Alþýðusambands Íslands.
- 15:45 **Hvernig horfir reglumhverfið við fyrirtækjunum?**
Gestur Guðjónsson Ólíudreifingu.
- 16:00 **Betri reglusetning frá sjónarhóli sveitarfélaganna**
Sigurður Óli Kolbeinsson, sviðsstjóri lögfræðisviðs Sambands ísl. sveitarfélaga.
- 16:15 **Pallborðsumræður: Raunhæfar úrbætur – mikilvægi stefnumörkunar**
Hrönn Greipsdóttir, hóteltjóri Radisson SAS Hótel Saga, Bjarni Benediktsson alþingismaður, Ingibjörg R. Guðmundsdóttir, varaforseti ASÍ, Jón Gunnarsson alþingismaður, Ágúst Jónsson verkfræðingur og Gunnar Helgi Kristinsson prófessor.
- 17:00 **Ráðstefnuslit**

Ráðstefnustjóri: Páll Þórhallsson lögfræðingur, formaður starfshóps um „Einfaldara Ísland“.

Ráðstefnan er liður í undirbúningi samstarfsverkefnis stjórnvalda og atvinnulífs sem gengur undir nafninu „Einfaldara Ísland“.

Aðgangur er ókeypis og öllum er heimil þátttaka.

Skráning í síma 545 8401 eða á netfanginu anna.hugrun.jonasdottir@for.stjr.is



Forsætisráðuneytið

Starfshópur um „Einfaldara Ísland“



FRÁ KAUPMANNAHÖFN Það er ekki ókeypis að kaupa íbúð í Kaupmannahöfn.

Langdýrast í Köben

Íbúðaverð í Kaupmannahöfn hefur hækkað hratt að undanförunu og er nú svo komið að dýrast er að kaupa íbúð þar af öllum borgum á Norðurlöndunum. Frá þessu er sagt í frétt á vefsíðu Børsen sem byggir á tölum frá Evrópráði fasteignasala um íbúðaverð í tuttugu og einu Evrópulandi. Kaupmannahöfn lendir í fjórða sæti listans séu öll löndin tekin með.

Meðalfermetraverð í Kaupmannahöfn er nú 31.100 krónur danskur, sem samsvarar rúmlega 390 þúsund íslenskum krónum. Til samanburðar er meðalfer-

metraverð íbúða í Reykjavík, það sem af er þessu ári, um 210 þúsund krónur. Fermetrinn í París, sem var í fyrsta sæti listans, er 42.000 danskur krónur, eða 528 þúsund íslenskar krónur. Næstdýrasta borgin á lista var Madrid og Dublin í þriðja sætinu. London, sem jafnan er talin dýrasta borg Evrópu, er ekki með á listanum.

Ódýrast er að kaupa íbúð í Vilnius og Ankara og kostar fermetrinn þar að meðaltali um 4.600 danskur krónur eða um 58 þúsund krónur.

- hhs

Þjóðverjar bjartsýnni

HM í knattspyrnu og launahækkningar ýta undir væntingar þýskra neytenda.

Þýskir neytendur eru bjartsýnni á framtíðarhorfur en áður, samkvæmt nýrri könnun ráðgjafarfyrirtækisins GfK. Neytendur hafa ekki verið bjartsýnni síðan árið 2001.

Sérfræðingar hækkuðu nýlega hagvaxtarspá fyrir árið 2006 í 1,8 prósent úr 1,2 prósentustigum. Þá hafa útflutningstekjur aukist síðustu misseri og aukning orðið á neyslu.

Talið er að heimsmeistarakeppnin í knattspyrnu, sem haldin verður í Þýskalandi og hefst 9. júní, hafi ýtt undir væntingar neytenda. Þá hafa neytendur líklega gripið tækifærið til innskaupa áður en fyrirhugaðar skattahækkningar ganga í garð „Svo virðist sem betur liggja nú á neytendum eftir langan og erfiðan vetur. Laun hafa hækkað lítilla og neytendur virðast líta svo á



JENS LEHMANN FER FYRIR LANDSLIÐI ÞJÓÐVERJA Þjóðverjar virðast hlakka til HM í knattspyrnu sem fram fer í sumar. Sérfræðingar hafa hækkað hagvaxtarspár sínar.

að erfiðasti hjallinn sé að baki,“ sagði sérfræðingur GfK.

- jsk



Ársreikningar
Bókhald
Skattframtöl



Verkstæðið 10 ára.



INNKAUPAKORT VISA

Hægt er að sækja um Innkaupakort VISA á www.visa.is og hjá öllum bönkum og sparisjóðum.

Nýr dagur – ný tækifæri **VISA**

Ísland í London

Í síðustu viku stóð Útflutningsráð fyrir ráðstefnunni „Iceland in London - Partnering for Success“ í Lancaster House í London. Ráðstefnan var hluti af ferð viðskiptasendinefndar til Bretlands sem tuttugu íslensk fyrirtæki tóku þátt í.

Í síðustu viku var ráðstefnan „Iceland in London - Partnering for Success“ haldin í Lancaster House. Í fréttatilkynningu frá Útflutningsráði, sem stóð fyrir ráðstefnunni í samvinnu við sendiráð Íslands í London, UK Trade and Investment og ráðgjafafyrirtækið Ezenze, segir að ráðstefnan hafi tekist vel. Mikill áhugi sé á fjárfestingum og viðskiptum íslenskra fyrirtækja sem hafi endurspeglast í viðtökum gesta ráðstefnunnar, en hana sóttu um 170 manns.

Ráðstefnan var sett af Paul Whiteway frá UK Trade and Investment og ráðstefnustjóri var Sverrir Haukur Gunnlaugsson, sendiherra Íslands í Bretlandi.

Framsögumenn voru forseti Íslands, hr. Ólafur Ragnar Grímsson, Jón Ásbergsson, Útflutningsráði Íslands, Sigurður Einarsson, Kaupþingi banka, Jón Ásgeir Jóhannesson, Baugur Group, Hannes Smárason, FL Group og Andrew Cahn, UK Trade and Investment.

Á ráðstefnunni var meðal annars rætt um einkenni og eiginleika íslenskra viðskiptamanna. Voru framsögumenn sammála um að einfaldleiki, traust, heiðarleiki og gott orðspor væru lykilatriði og ætluðu menn sér að ná árangri í útrás. Einnig kom fram að breski markaðurinn hefði tekið sérstaklega vel á móti íslenskum fyrirtækjum og fjárfestum.

Að lokinni ráðstefnu tóku við áður skipulagðir fundir íslenskra og breskra fyrirtækja, ásamt því að Fjárfestingastofa Íslands stóð fyrir kynningu á Íslandi sem vænlegum fjárfestingakosti.

- hhs



Jakki
Stærðir 48-64
5.330.-

Vesti
Stærðir M-XXL
4.600.-

Buxur
Stærðir 48-64
Frá 4.160.-

Góður vinnufélagi

ARCTIC WEAR
Vinnuföt - Hlíðarföt Vesturvör 7 • 200 Kópavogi • Sími: 534-2900 • Fax: 534-2901

Sími: 534-2900

Prentaður af



MÆTIR MENN Hr. Ólafur Ragnar Grímsson, Jón Ásbergsson, Sigurður Einarsson, Jón Ásgeir Jóhannesson, Hannes Smárason og Andrew Cahn, UK Trade and Investment, höfðu sitthvað til mála að leggja á ráðstefnunni.



FYLGST MEÐ Framsögumenn voru sammála um að einfaldleiki, traust, heiðarleiki og gott orðspor væru lykilatriði ætluðu menn sér að ná árangri í útrás.

9,3%

Nafnvöxtun síðustu 3 ár, 9,3% á ári.*

SJÓÐUR 1 – ÖRUGG LANGTÍMAÁVÖXTUN

Hentar þeim sem vilja spara í eitt ár eða lengur.

Þú getur fjárfest í áskrift eða keypt fyrir staka upphæð. Farðu á www.glitnir.is og kláraðu málið.

Sjóður 1 er verðbréfasjóður skv. lögum nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Glitnir Sjóðir hf. Útbodslýsingu og útdrátt úr útbodslýsingu má nálgast í útibúum Glitnir eða á www.glitnir.is/sjodir.

*Ávöxtun í fortíð er ekki ávísun á ávöxtun í framtíð.

GLITNIR

 **Viðskiptahúsið**

Jóhann Ólafsson
Léggiltur FFS.
gsm: 863 63 23
johann@vidskiptahusid.is



Kynnum nýjar eignir frá TM sem er markaðsleiðandi fyrirtæki í byggingu og sölu fasteigna við Miðjarðarhafsströnd Spánar.

TM selja ríflega 100 eignir á mánuði og eru jafnframt með 35 ára reynslu á sínu sviði.



● **Eignir á 12 svæðum á Spáni m.a.:**

- Mallorca (Manacor)
- Costa Del Azahar (Castellón)
- Costa Blanca (Alicante, Benidorm, Torriveja)
- Costa Calida (Murcia)
- Costa del Almería (Almería)



Gæðaeignir við Miðjarðarhafið.

Fullbúnar húsgögnum, tækjum og öllu því sem til þarf.

Glæsileg sameiginleg aðstaða á hverju svæði.

Einstaklega góðar staðsetningar.

Þjónustuskrifstofa á hverju svæði.

Nýjar eignir beint frá byggingaraðilanum.

10 ára ábyrgð byggingaraðilans á húseigninni.

5 % afsláttur af völdum eignum.

Frítt flug og hótél fyrir kaupendur.

TM

 **Viðskiptahúsið**

Skúlagata 17 101 Reykjavík sími : 566 88 00 e-mail : vidskiptahusid@vidskiptahusid.is www.vidskiptahusid.is

Samþjöppun í smásöluverslun

Hvað er smásöluverslun?

Smásala er þegar vara og þjónusta eru seldar beint, venjulega í litlu magni, til endanlegs neytanda, oftast einstaklinga. Smásala er það sem gerist í hefðbundnum verslunum þegar fólk kaupir inn til að fullnægja daglegum þörfum sínum.

Hvernig hefur smásöluverslun þróast hérlendis í árunna rás?

Á árum áður hafði fólk ekki mikið val í verslun. Verslun með innfluttan varning var um aldir í höndum útlandinga, oft einokunarkaupmanna. Almennigur varð að taka því sem að honum var rétt, verslun var bundin við ákveðna staði og peningar sáust ekki í slíkum viðskiptum. Smásalan komst smátt og smátt í hendur Íslendinga í upphafi 20. aldar og heildsala, þ.e. sala til smásöluverslana, nokkru síðar. Frelsi jókst og mikil bylting var þegar sjálfsgreiðsla hófst hérlendis. Síðar komu smásöluverslanir sem lögðu mikið upp úr lágu verði og fjölbreyttri þjónustu. Kaupmenn eins og Silli og Valdi (Sigurliði Kristjánsson og Valdimar Þórðarson) og Pálmi Jónsson í Hagkaup ruddu brautina fyrir aukinni fjölbreytni í verslun.

Hvernig var þróunin í smásöluverslun á Norðurlöndum?

Á Norðurlöndum var mun meira frjálsræði í verslun á 18. og 19. öld en hérlendis enda voru þær þjóðir að stíga stór skref í iðnbýltingunni sem hófst um 1750. Íslendingar höfu ekki þátttöku í þessum nýja tíma fyrr en í upphafi 20. aldarinnar en þá gekk það svo vel, m.a. í verslun, að við náðum nágrannaríkjunum í lífskjörum á nokkrum áratugum. Það vinna margir í smásöluverslun á Norðurlöndum, verðlag er

frekar hátt og vöxtur er mikill.

Hvað er ólíkt með Norðurlöndum og öðrum löndum?

Norðurlöndin eru meðal ríkustu þjóða í heimi og lífskjörin eru afburða góð. Einkenni smásöluverslunar á Norðurlöndum er mikil samþjöppun fyrirtækja. Það eru einungis nokkrar verslunarkæðjur sem ráða nær allri smásöluverslun á hinum fimm Norðurlöndum, einkum í matvöruverslun. Mun minni samþjöppun er í matvöruverslun í öðrum löndum Evrópu en er á Norðurlöndunum. Risamarkaðir eða verslanir sem eru yfir 3.500 fermetrar að stærð eru enn sjaldgæfar á Norðurlöndum fyrir utan Finnland. Neysluvenjur eru ólíkar milli landa. Úrval af matvöru á Norðurlöndum er mun minna en í öðrum löndum Evrópu og er ein ástæðan lítil samkeppni vegna fárra aðila á markaði.

Hver er munur á smásöluverslun á Íslandi og í öðrum löndum?

Matvöruverslun, sem er ein helsta tegund smásöluverslunar, einkennist hérlendis af mikilli neyslu lambakjöts, fisks og sykurs í sambandi við aðrar Norðurlandþjóðir. Samþjöppun í matvöruverslun er hér mikil og ráða þrjár kæðjur nær allri smásöluverslun með matvæli og er það sama staðan og er á öðrum Norðurlöndum. Matvælavæðing er hérlendis mjög hátt og einungis Norðmenn geta státað af slíku ef menn vilja státa sig af því. Ástæða þessa er einstaklega óhagkvæm landbúnaðarstefna í þessum löndum. Á Íslandi búa flestir á sama svæðinu en 63% þjóðarinnar búa á höfuðborgarsvæðinu, sem er nær einsdæmi í heiminum. Ísland er orðið borgríki án þess að fólk hafi tekið eftir því og það hefur mikil áhrif í smásöluverslun og á öðrum sviðum þjóðlífsins.

TÖLVUPÓSTURINN

Til Ágústs Einarssonar

Prófessors í viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands



Alþjóðlegar verslanakeðjur aðlagast nýjum mörkuðum

Vegur smásöluverslunar hefur vaxið mikið um allan heim á síðastliðnum áratug. Jón Adalsteinn Bergsveinsson sat alþjóðlega ráðstefnu um vöxt smásöluverslunar í alþjóðlegu samhengi þar sem málin voru brotin til mergjar.

Sam Walton opnaði fyrstu Wal-Mart verslunina í Bentonville í Arkansas-ríki í Bandaríkjunum árið 1962. Mikið vatn hefur runnið til sjávar frá stofnun verslanakeðjunnar en á síðasta ári voru Wal-Mart verslanirnar orðnar 1.631 talsins í níu löndum. Verslunarsamstæðan keypti eina af stærstu verslanakeðjum í Japan fyrir skömmu og virðist vexti fyrirtækisins hvergi nærri lokið.

Þetta kom fram í erindi sem Örn D. Jónsson, prófessor við viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands, hélt um sögu smásöluverslunarinnar á seinni hluta tuttugustu aldar og við upphaf þessarar aldar á alþjóðlegri ráðstefnu um vöxt smásöluverslunar í alþjóðlegu samhengi í Háskóla Íslands í síðustu viku. Örn sagði stórar verslanakeðjur hafa í auknum mæli tekið yfir eða keypt ráðandi hlut í smærri kæðjum í hinum ýmsu löndum með það fyrir augum að auka markaðshlutdeild sína. Vitnaði Örn í ummæli sem Jón Ásgeir Jóhannesson, forstjóri Baugs Group, lét falla þess efnis að eftir áratug yrðu einungis fjórar stórar verslanakeðjur eftir í heiminum. Sagðist Örn hafa spáð svo fyrir að Baugur yrði ein þessara fjögurra kæðja.

MIKILL VÖXTUR Í ÁRATUG

Neil Wrigley, prófessor við University of Southampton, var annar tveggja bresku prófessoranna sem fluttu erindi á ráðstefnunni. Wrigley er þekktur fræðimaður á sviði smásöluverslunar og hefur skrifað bækur um vöxt og breytingar í geiranum. Hann sagði vöxt verslanakeðja á heimsvísu gamlar fréttir og benti á að bandaríska verslanakeðjan F. W. Woolworth hefði sett á stofn verslanir í Bretlandi og Kanada snemma á síðustu öld. Þá hefðu bandaríska smásöluverslunin Safeway og hin franska Carrefour jafnframt hafið starfsemi í Bretlandi á áttunda áratug síðustu aldar.

Í erindi sínu sýndi Wrigley fram á mikinn vöxt smásöluverslanakeðja á tólf ára tímabili. Árið 1990 var Carrefour með verslanir í sex löndum, Ahold í tveimur löndum en Wal-Mart og breska smásöluverslanakeðjan Tesco báðar með starfsemi í einungis einu landi hvor. Tólf árum síðar höfðu fyrirtækin hins vegar vaxið gríðarlega. Carrefour var með verslanir í 30 löndum, Ahold í 28 löndum en Wal-Mart og Tesco bæði með starfsemi í 11 löndum, meðal annars á nýmörkuðum í Austur-Asíu, Suður-Ameríku og í Austur-Evrópu. Þá hefðu verslanakeðjurnar allar valdið breytingum á neyslu landsmanna í þeim löndum þar sem þær hefðu komið sér fyrir, með innflutningi á vörum frá Vesturlöndum.

Wrigley benti enn fremur á að þegar Tesco hefði farið til Asíu hefði kæðjan meðal annars keypt ráðandi hluti í þeim verslunarkæðjum sem fyrir hefðu verið á markaðnum. Tesco hefði meðal annars keypt 75 prósent hlut í verslanakeðjunni Lotus í Taílandi



FRÁ RÁÐSTEFNUNNI Neil Wrigley, prófessor við Háskólann í Southampton, lýsti vexti bresku verslanakeðjunnar Tesco í Asíu.

og 81 prósent hlut í Homeplus í Suður-Kóreu. Þótt verslanakeðjan hefði tekið yfir innlendar verslanir í landnámi sínu hefði hún haldið nafni viðkomandi fyrirtækis í hávegum í stað þess að flagga sínu eigin. Slíkt hefði hjálpað til við landnám Tescos, að hans mati.

Að sögn Wrigleys er athyglisvert að Tesco fann engan samstarfsaðila í Taívan þegar verslanakeðjan hugðist hefja starfsemi þar í landi. Afleiðingarnar urðu þær að landnám fyrirtækisins reyndist árangurslaust og hvarf fyrirtækið af landi brott í september á síðasta ári.

MINNI SAMKEPPNI Á NORÐURLÖNDUNUM

Ágúst Einarsson, prófessor í viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands, ræddi í erindi sínu um smásöluverslun á Norðurlöndunum og greindi hvað væri líkt og ólíkt með einstökum löndum. Í erindi hans kom fram að samþjöppun smásöluverslana væri mikil á Norðurlöndunum, sem gjarnan væru talin lítill markaður enda íbúar landanna fimm ekki nema 25 milljónir samtals. Samþjöppunin væri mest hér á landi en stærsta verslunarkæðjan hefði 45 prósent markaðshlutdeild. Minnst væri samþjöppunin hins vegar í Noregi en þar er stærsti aðilinn með 35,8 prósent markaðshlutdeild.

Þá benti Ágúst jafnframt á að Íslendingar væru nokkuð frábrugðnir nágrönnum sínum að því leyti að 63 prósent landsmanna byggju á höfuðborgarsvæðinu. Slíkt er einsdæmi, að hans sögn.

Íslendingar neyta jafnframt hlutfallslega langmest nágrannabjóðanna af sykri og lambakjöti en eru í öðru sæti hvað svinakjötsneyslu varðar. Auk þess flytja Íslendingar hlutfallslega meira inn af vörum frá Norðurlöndunum en nágrannar þeirra, að Norðmönnum undanskildum. Hefur innflutningurinn aukist um þrjú prósentustig á árunum 1990 til 2004.

BREYTTIR NEYSLUHÆTTIR

Mark Harvey frá Manchester-háskóla fjallaði á ráðstefnunni um nýlega bók sína um evrópskan matvælamarkað, hlutverk stórmarkaða í Evrópu og traust neytenda á matvörum. Líkt og landi hans Wrigley ræddi hann sömuleiðis um vöxt smásöluverslana í sögulegu samhengi og greindi tvær meginbreytingar í gegnum tíðina. Fyrsta breytingin hefði verið á árunum 1890 til 1930 þegar verslanakeðjur þess tíma opnuðu nokkur útibú. Seinni byltingin hefði verið á árunum 1970 til 1990 þegar verslunarkæðjur á borð við Wal-Mart og Tesco litu dagsins ljós.

Seinni byltinguna tengdi hann breytingunni sem varð með tilkomu örbylgjuofna en í kjölfar þeirra urðu tilbúnir frystir skyndiréttir vinsæl vara hjá neytendum í Bretlandi.

Hvað traust almennings til matvöru og verslana varðaði sagði Harvey neytendur almennt fíhaldsama og þeir færðu iðulega í sömu verslanirnar.

MÁLID ER Smásöluverslun

10,3%

Nafnvöxtun síðustu 3 ár, 10,3% á ári.*

SJÓÐUR 11 – GÓÐIR
ÁVÖXTUNARMÖGULEIKAR

Hentar þeim vel sem vilja fjárfesta
eða spara til langs tíma og eiga
öruggan sparnað fyrir.

Þú getur fjárfest í áskrift eða keypt fyrir
staka upphæð. Farðu á www.glitnir.is
og kláraðu málið.

Sjóður 11 er verðbréfasjóður skv. lögum nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Glitnir Sjóðir hf. Útboðslysingu og útdrátt úr útboðslysingum má nálgast í útibúum Glitnis eða á www.glitnir.is/sjodir.

*Ávöxtun í fortíð er ekki ávísun á ávöxtun í framtíð.

GLITNIR



EINBEITIR Á RÁÐSTEFNUNNI Margir sóttu ráðstefnu í Háskóla Íslands um vöxt smásöluverslunar í alþjóðlegu samhengi.



Kerfisloft



Svalagler



Steypumót



Gámaeiningar



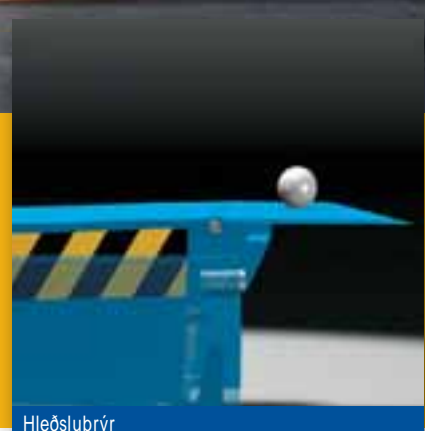
Stálgrindarhús



Felliveggir



Gler og glerlausnir



Hleðslubryr



Aksturs- og iðnaðarhurðir

Ertu í framkvæmdahug?

formaco

Fossaleyni 8 · 112 Reykjavík · Sími 577 2050 · Fax 577 2055 · www.formaco.is · formaco@formaco.is



Gluggar og hurðir



Girðingar



Stigar



Kranar og vinnulyftur

BANKAHÓLFÍÐ



Söngur feitu konunnar

Nafngiftir eignarhaldsfélaga kalla oft á lestur í merkingu nafnanna og af því eru svo dregnar ályktanir. Björgólfsfeðgar stofnuðu eitt slíkt og nefndu það Óperu. Þegar tilkynning kom um kaup félagsins á hlut í Gretti, þá voru menn á því að enginn stofnaði óperu nema til að syngja. Í ljós kom svo að kaupin í Gretti voru hluti af stærri fléttu þeirra feðga til að taka af tvímæli um tókin sem þeir ætla að hafa á Straumi Burðarási. Þessar hreyfingar vekja litla kátínu í herböðum Magnúsar Kristinssonar, en grunnt er á því góða milli hans og feðganna í hluthafahópi Straums. Fram undan eru því sennilega frekari hræringar í hluthafahópnum og ekki séð fyrir endann á togstreitunni. Eins og sagt var til útskýringar í annarri óperu: „It ain't over till the fat lady sings.“

Helgidagar varasamir

Í málarabransanum forðast menn helgidagana og þeir þykja til marks um slaka frammistöðu í greininni. Allar stéttir þurfa að glíma við sína „helgidaga“ og blaðamenn ekki síður en aðrir. Þannig féll mbl.is í smá pytt á mánudaginn. Þar var um tíma uppi frétt þar sem greint var frá hækkingu bandarískra hlutabréfa og hækkunin höfð til marks, að mati sérfræðinga, um hugsanlegan aukinn styrk eftir óróa undanfarinna vikna. Vandinn var bara sá að markaðir voru lokaðir á mánudag og því var fréttin væntanlega um það sem gerðist á föstudaginn. Í Bandaríkjunum heiðruðu menn minningu fallinna hermanna á mánudag og almennur frídagur var í Bretlandi. Mistökun uppgötvuðust greinilega, því að morgni sást hvorki tangur né tetur af þessari frétt. Þetta er jú kostur þess að vera ekki alltaf þryggtur með prentsvertu á pappír.

Þéttofið regluverk

Tekjur danskra lögfræðinga námu á síðasta ári tæpum hundrað milljörðum íslenskra króna og hafa aukist um sextán prósent síðustu þrjú ár, samkvæmt tölum dönsku Hagstofunnar. Danskir lögfræðingar hafa gegnum árin helst sótt tekjur til privatráðgjafar einstaklinga en nú er svo komið að um sjötíu prósent allra tekna koma af fyrirtækjaráðgjöf, tuttugu prósent frá einstaklingum og einungis tíu prósent frá ríkinu. Þykir þetta bera þéttofnu regluverki Evrópusambandsins fagurt vitni, enda eru það alþekkt sannindi innan lögfræðistéttarinnar að einungis lögfræðingar geta rekið fyrirtæki svo vel sé.

5,07%

hlutur í French Connection sem FL Group hefur keypt.

1.337

milljóna króna tap HB Granda á fyrsta ársfjórðungi.

3,7

milljarða króna kaupverð sænska verðbréfafyrirtækisins Fischer Partners sem Glitnir keypti.

Heimsmeistarakeppni heima hjá þér

Ef það er gaman að horfa

á eitthvað í **alvöru sjónvarpi** þá er það stórviðburður eins og **Heimsmeistarakeppnin í knattspyrnu.**

Skerpan í **SAMSUNG** veggisjónvörpunum er nefnilega þannig að þeir næmustu þykjast sjá grasið spretta og hljóðkerfið flytur þig upp á áhorfendapallana.

Það gildir með veggisjónvörp eins og önnur tæki að gæðin eru misjöfn.

Þegar fjárfest er í **gæðamerki** eins og **SAMSUNG** þarf ekkert að efast

– fjárfestingin skilar sér alla leið

..að ekki sé talað um þegar annað eins tilboð er í gangi!



Þú sparar þér 70.000.- kr.

40" háskerpu LCD sjónvarp

GÆÐI Á EINSTÖKU TILBOÐI:

SAMSUNG LE40R51B
40" háskerpu LCD sjónvarp

- (High-Definition TV)
- Upplausn: 1366 x 768
- Skerpa: 3000:1
- Birta: 500 cd/m²
- DNle myndleiðrétting
- 170° sjónarhorn
- SRS TruSurround XT hljóðkerfi
- 1000 síðna textavarpssmíni

SAMSUNG DVD-125
DVD upptökutæki og spilari

- DVD, DVD-RAM, DVD-R,
- DVD-RW, SVCD, CD, CD-R, CD-RW,
- MP3 CD, JPEG CD DivX
- Sjálfvirkur kaflaskiptir
- HDMI, scart,
- Komponent
- DV-Inngangur



Aðeins kr.: **259.900,-**

FYRIR BÆÐI TÆKIN!

ORMSSON

GERÐU KRÖFUR OG VIÐ UPPFYLLUM ÞÆR

SÍÐUMÚLA 9
SÍMI 530 2800

SMÁRALIND
SÍMI 530 2900

RADIONAUST, AKUREYRI
SÍMI 461 5000

HAFNARGÖTU 25, KEFLAVÍK
SÍMI 421 1535

WWW.ORMSSON.IS

Umboðsmenn: Suðurland: Árvirkinn, Selfossi og Eyjaradio, Vestmannaeyjum. Vesturland: Model, Akranesi. Vestfirðir: Þristur, Ísafirði. Norðurland: Bókaverslun Þórarins Stefánssonar, Húsavík, Kaupfélag Skagfirðinga, Sauðárkrúki, SR Byggingavörur, Siglufirði, Krákur, Blönduósi, Verslunin Urð, Raufarhöfn. Austurland: Verslunin Vík Eglisstöðum, Reyðarfirði og Neskaupstað, HS Raf, Eskiríði, Beint í Mark, Vopnafirði.

E-TRADE®

„Ég hef alltaf verið keppnismaður“

Þess vegna hef ég aðgang að E-TRADE. Með þátttöku í E-TRADE í gegnum Landsbankinn býst einstaklingum möguleiki á að nýta sér beint og milliliðalaust áhugaverð fjárfestingartækifæri. Á E-TRADE getur þú keypt og selt hlutabréf í Danmörku, Noregi, Svíþjóð, Finnlandi og Bandaríkjunum. E-TRADE er einfalt í notkun, í boði eru ókeypis námskeið og allt viðmót er á íslensku.

Ert þú á E-TRADE?

Kynntu þér málið á landsbanki.is eða hringdu síma 410 4000.

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is